BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI 1

sach-giaokhoa.vn

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

VŨ VĂN HÙNG (Tổng Chủ biên)
NGUYỄN THỊ THẤN (Chủ biên)
ĐÀO THỊ HỒNG – PHƯƠNG HÀ LAN – HOÀNG QUÝ TỈNH

TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI 1

(Tái bản lần thứ sáu)

sach-giao-khoa.com

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Sách *Tự nhiên và Xã hội 1* được chia thành 6 chủ đề. Mỗi chủ đề được biên soạn thành các bài học. Trong mỗi bài học, các em sẽ gặp những biểu tượng chỉ dẫn như sau:

Cuối mỗi chủ đề là một gợi ý sản phẩm học tập mà các em có thể làm.

Bây giờ, em có thể:

- Kể về các thành viên trong gia đình; biết yêu thương và chăm sóc mọi người.
- Nêu được địa chỉ nhà ở và đặc điểm xung quanh ngôi nhà của mình.
- Nói tên và nêu được cách sử dụng an toàn một số đồ dùng, thiết bị trong nhà.
- Tự sắp xếp đồ dùng cá nhân.

Dự án học tập là hoạt động giúp các em được trải nghiệm thực tế, bước đầu làm quen với các kĩ năng nghiên cứu khoa học.

Hai nhân vật Minh và Hoa sẽ đồng hành với các em để tìm hiểu bản thân, gia đình, khám phá thế giới tự nhiên và xã hội xung quanh.

MINH HOA

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

LỜI NÓI ĐẦU

Các em yêu quý!

Môn *Tự nhiên và Xã hội* là môn học bắt buộc được dạy từ lớp 1 đến lớp 3 ở cấp Tiểu học. Môn học giúp các em tìm hiểu, khám phá thế giới tự nhiên và xã hội xung quanh.

Nội dung sách *Tự nhiên và Xã hội 1* là những câu chuyện về hành trình tìm hiểu bản thân, gia đình và khám phá môi trường xung quanh của hai nhân vật chính là Minh và Hoa.

Trong sách, Mặt Trời đáng yêu luôn đồng hành dẫn dắt, nhắc nhở các em trong suốt quá trình khám phá. Các em hãy cùng Mặt Trời, bạn Minh và Hoa:

- Tham gia các hoạt động học tập;
- Tham gia các dự án học tập;
- Tự tạo ra các sản phẩm học tập.

Hãy làm thật tốt những điều trên để trải nghiệm, khám phá thế giới xung quanh, thấy được những điều thú vị và thiết thực với cuộc sống các em nhé!

Chúc các em học vui và đạt kết quả tốt!

sách-giáo-khoa.com

MỤC LỤC

Chủ đề	NỘI DUNG		Trang
1	GIA ĐÌNH		6
	Bài 1	Kể về gia đình	6
	Bài 2	Ngôi nhà của em	10
	Bài 3	Đồ dùng trong nhà	14
	Bài 4	An toàn khi sử dụng đồ dùng trong nhà	18
	Bài 5	Ôn tập chủ đề Gia đình	22
2	TRƯỜNG HỌC		24
	Bài 6	Lớp học của em	24
	Bài 7	Cùng khám phá trường học	30
	Bài 8	Cùng vui ở trường	36
	Bài 9	Ôn tập chủ đề Trường học	40
3	CỘNG ĐỒNG ĐỊA PHƯƠNG		42
	Bài 10	Cùng khám phá quang cảnh xung quanh	42
	Bài 11	Con người nơi em sống	46
	Bài 12	Vui đón Tết	50
	Bài 13	An toàn trên đường	54
	Bài 14	Ôn tập chủ đề Cộng đồng địa phương	58

sách-giáo-khoa.com

Chủ đề	NỘI DUNG		Trang
4	THỰC VẬT VÀ ĐỘNG VẬT		60
	Bài 15	Cây xung quanh em	60
	Bài 16	Chăm sóc và bảo vệ cây trồng	66
	Bài 17	Con vật quanh em	70
	Bài 18	Chăm sóc và bảo vệ vật nuôi	76
	Bài 19	Ôn tập chủ đề Thực vật và động vật	80
5	CON NGƯỜI VÀ SỨC KHOẺ		82
	Bài 20	Cơ thể em	82
	Bài 21	Các giác quan của cơ thể	88
	Bài 22	Ăn, uống hằng ngày	94
	Bài 23	Vận động và nghỉ ngơi	98
	Bài 24	Tự bảo vệ mình	102
	Bài 25	Ôn tập chủ đề Con người và sức khoẻ	106
6	TRÁI ĐẤT VÀ BẦU TRỜI		108
	Bài 26	Cùng khám phá bầu trời	108
	Bài 27	Thời tiết luôn thay đổi	114
	Bài 28	Ôn tập chủ đề Trái Đất và bầu trời	120
Một số thuật ngữ dùng trong sách			122

sách giáo-khoa.com

CHỦ ĐỀ 1

GIA ĐÌNH

BÀI 1

Kể về gia đình

Hát một bài hát về gia đình.

1. Em hãy quan sát hình và cho biết gia đình Hoa có những ai.

1

2. Lúc nghỉ ngơi, mọi người trong gia đình Hoa thường làm gì?

2

3

4

Giới thiệu với bạn về các thành viên trong gia đình em.

Quan sát hình và cho biết mọi người trong gia đình Hoa cùng tham gia công việc nhà như thế nào.

Cùng vẽ về gia đình.

Ở nhà, em đã làm được những việc gì để giúp bố mẹ? Em cảm thấy thế nào khi tham gia các công việc đó?

1

2

3

Gia đình có ông bà, cha mẹ, anh chị em...; mọi người yêu thương, chăm sóc lẫn nhau.

BÀI 2

Ngôi nhà của em

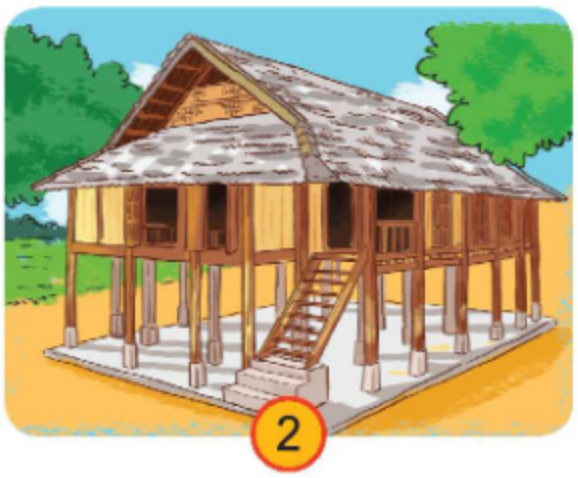
Tên thôn, xóm, đường phố, số nhà... giúp em tìm thấy nhà của mình. Em có biết nhà của em ở đâu không?

1. Quan sát hình và cho biết nhà bạn Minh ở đâu.

1

2. Những kiểu nhà dưới đây có gì khác nhau?

2

3

4

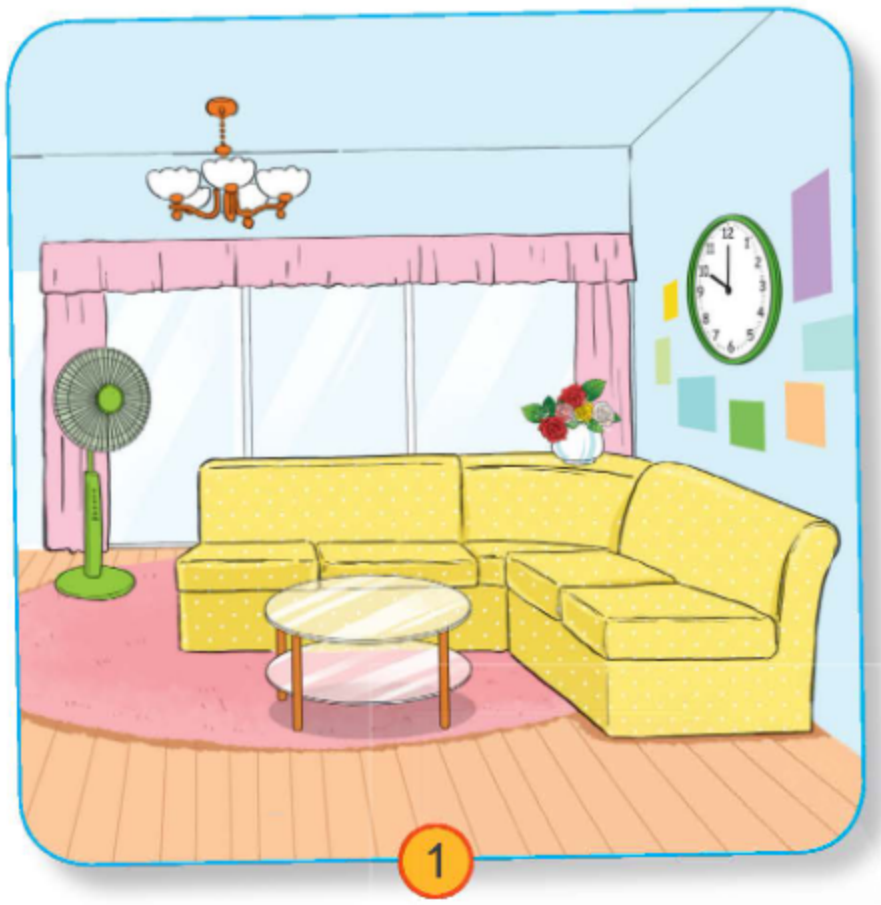
Nhà em giống với kiểu nhà nào ở trên? Nêu địa chỉ và giới thiệu quang cảnh xung quanh nhà ở của em.

Vẽ, trang trí thiệp mời sinh nhật và gửi đến bạn của em.

Quan sát nhà của Minh và nói về các phòng trong căn nhà đó.

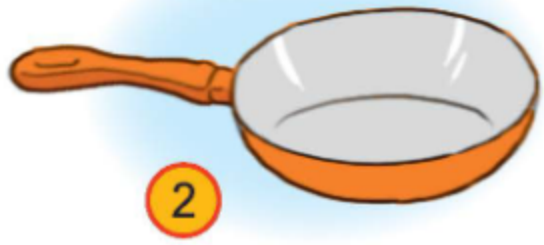

sach-giao-khoa.com

Xếp đồ dùng vào các phòng ở nhà Minh cho phù hợp.

1

2

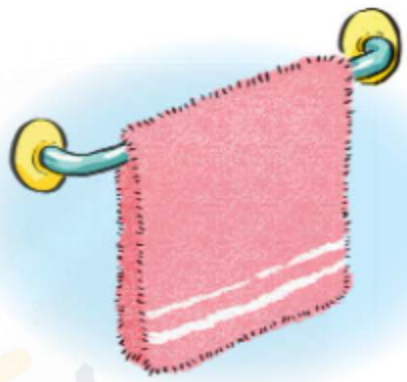

3

4

5

6

7

8

Hãy nói về các phòng trong nhà em. Nhà em có gì khác nhà bạn Minh?

Nhà ở là nơi sinh sống của mọi người trong gia đình.

Mình mơ ước nhà có vườn cây.

sach-giao-khoa.com

BÀI 3

Đồ dùng trong nhà

Kể tên một số đồ dùng có trong nhà em. Em thích đồ dùng nào nhất?

1. Nhìn hình và kể tên các đồ dùng trong nhà Minh. Chúng được dùng làm gì?

1

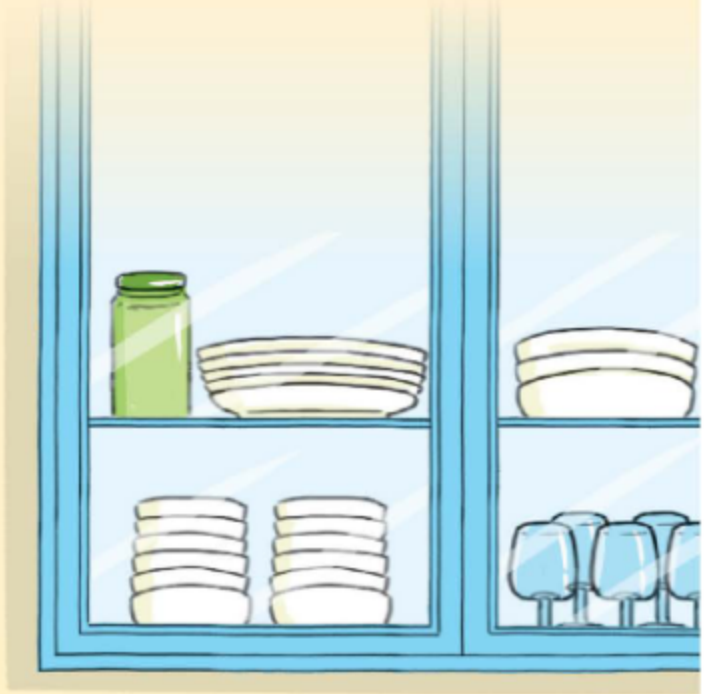
2. Minh và em gái đang làm gì? Nêu tác dụng của các việc làm đó.

2

3

Chơi trò chơi: Hỏi – đáp về các đồ dùng trong nhà.

1

2

3

4

Gia đình em thường làm gì để giữ gìn đồ dùng? Nói lợi ích của các việc làm đó.

1

2

sach-giao-khoa.com

Quan sát hình và nói việc làm của Minh cùng em gái có tác dụng gì.

Em thấy căn phòng nào dưới đây gọn gàng hơn? Chia sẻ với bạn về cách sắp xếp đồ dùng gọn gàng.

1. Minh và em gái đang làm gì?
2. Chia sẻ với bạn những việc em đã làm để nhà cửa gọn gàng.

1

2

sách-giáo-khoa.com
VỚI CUỘC SỐNG

Trong gia đình có những đồ dùng cần thiết. Cần giữ vệ sinh và sắp xếp đồ dùng gọn gàng.

BÀI 4

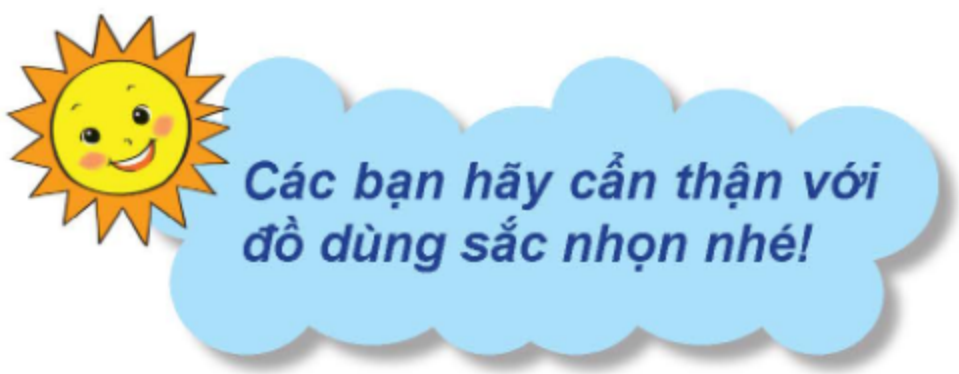
An toàn khi sử dụng đồ dùng trong nhà

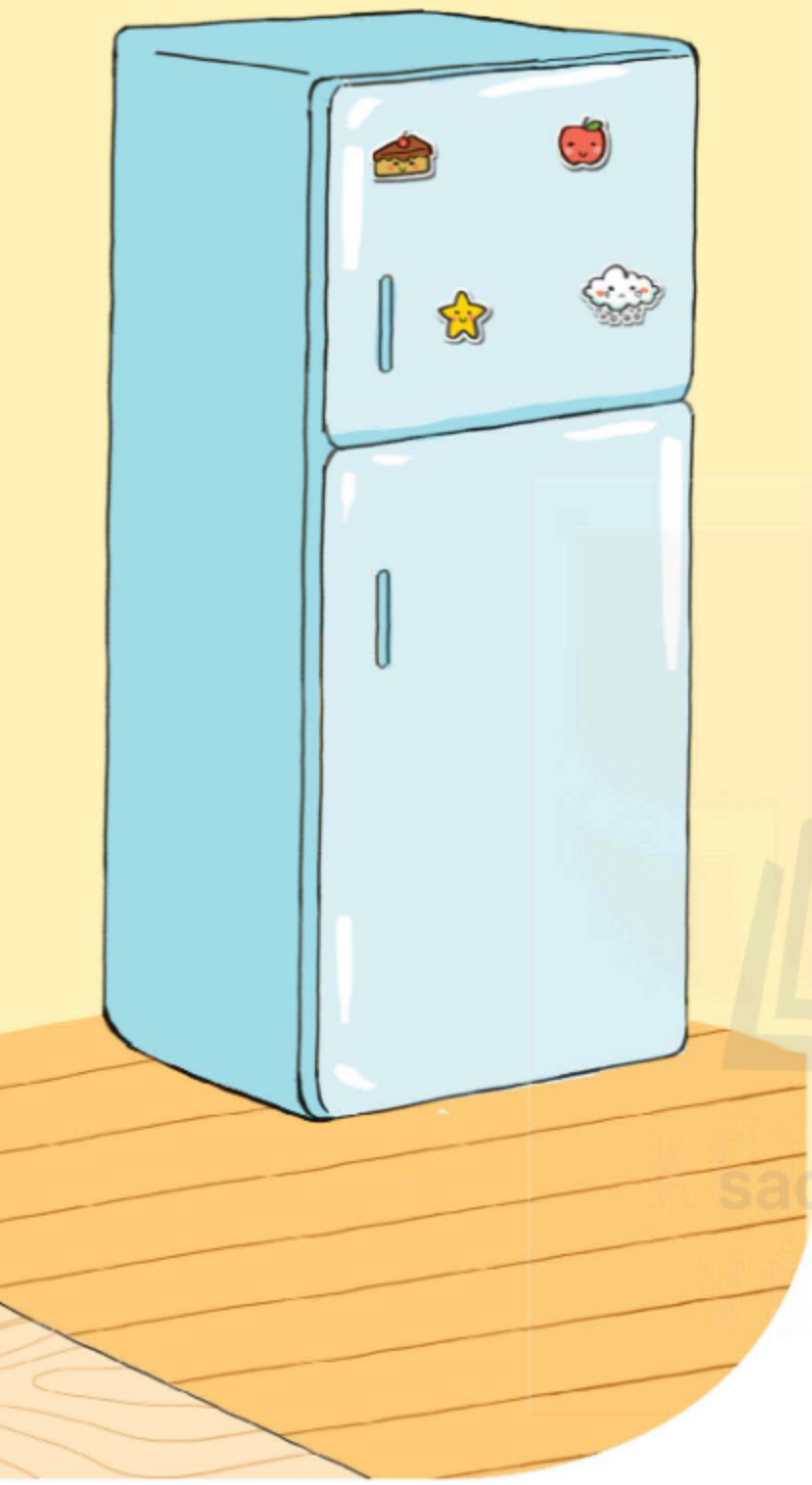
Em đã từng sử dụng dao, kéo... chưa? Bố mẹ thường nhắc nhở em điều gì khi sử dụng chúng?

1. Hãy kể tên một số đồ dùng sắc nhọn trong nhà có thể gây nguy hiểm.

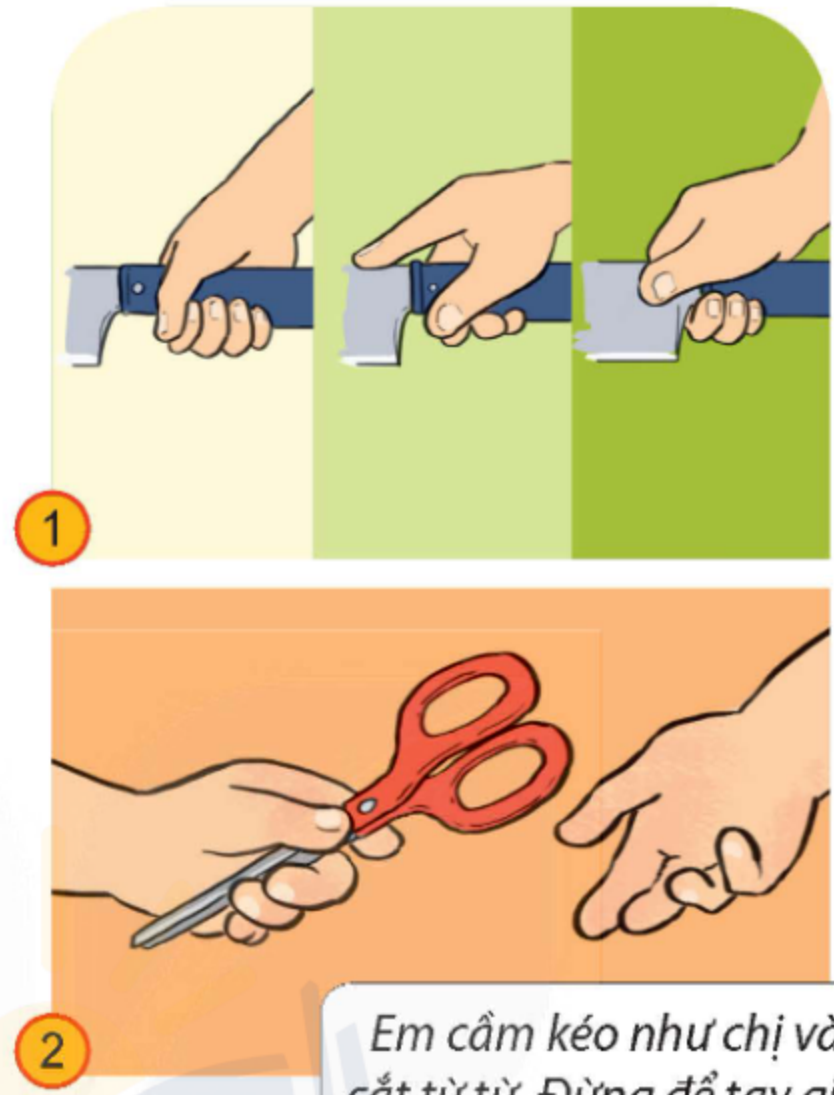

2. Quan sát hình trên và cho biết cần lưu ý điều gì khi sử dụng dao và đồ dùng sắc nhọn để an toàn.

Nói với bạn cách sử dụng an toàn đồ dùng sắc nhọn.

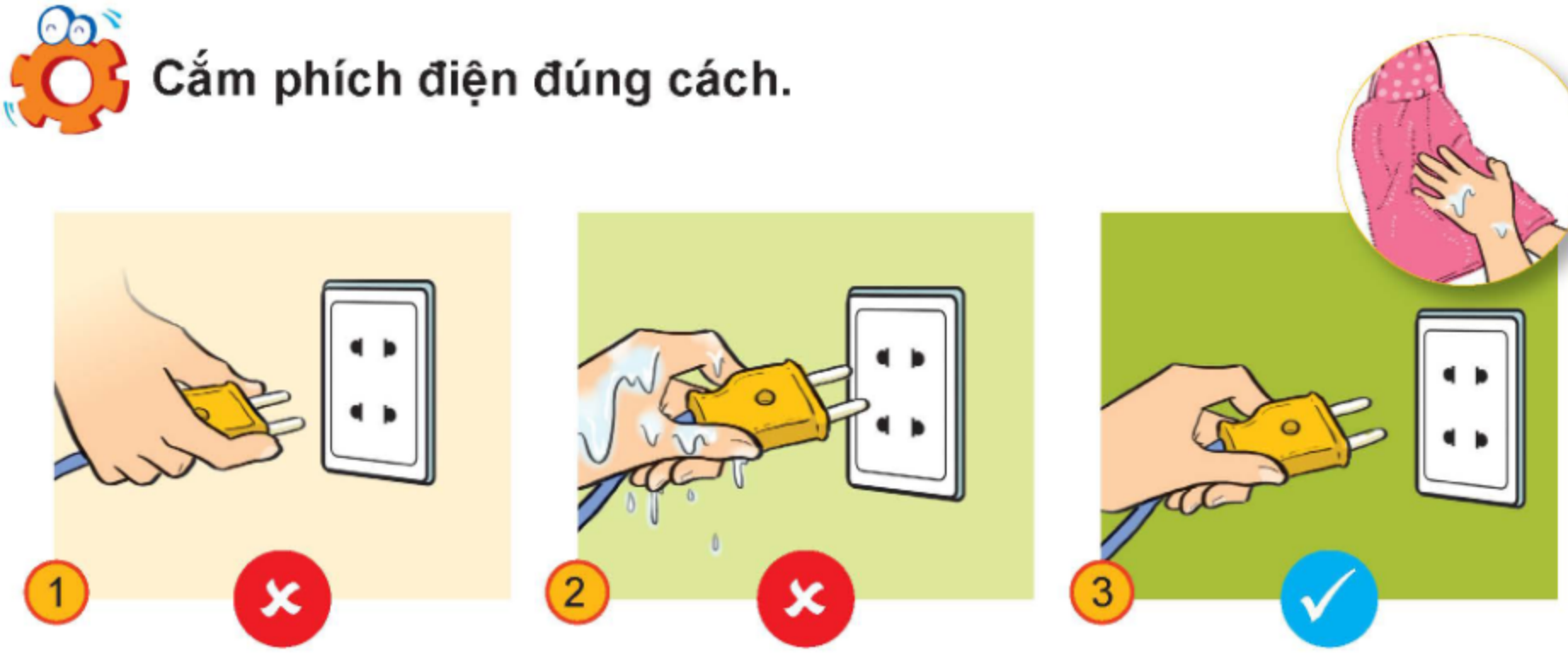
Khi bị đứt tay, em cần làm gì?

Quan sát hình và cho biết điều gì đã xảy ra với em của Hoa. Nói cách bạn Hoa đã làm sau đó.

Cắm phích điện đúng cách.

1. Điều gì có thể xảy ra với bạn nhỏ trong hình sau?

2. Em sẽ làm gì nếu gặp tình huống đó?

Một số đồ dùng có thể gây nguy hiểm. Nhớ sử dụng đồ dùng an toàn và đúng cách.

sach-giao-khoa.com

BÀI 5

ÔN TẬP
Chủ đề Gia đình

1. Kể về các thành viên trong gia đình.

1

2. Chơi trò chơi: Sắp xếp đồ dùng vào phòng phù hợp.

Các bạn nhớ sắp xếp đồ dùng trong nhà gọn gàng nhé!

2

3

4

5

6

sach-giaokhoa.com

1. Nói những việc Minh và Hoa đã làm trong các hình dưới đây.
2. Chia sẻ với bạn những việc em đã làm được để giúp đỡ gia đình.

Bây giờ, em có thể:

- Kể về các thành viên trong gia đình; biết yêu thương và chăm sóc mọi người.
- Nêu được địa chỉ nhà ở và đặc điểm xung quanh ngôi nhà của mình.
- Nói tên và nêu được cách sử dụng an toàn một số đồ dùng, thiết bị trong nhà.
- Tự sắp xếp đồ dùng cá nhân.

CHỦ ĐỀ 2

TRƯỜNG HỌC

BÀI 6

Lớp học của em

Minh và Hoa học lớp 1A. Hãy nói tên lớp học của em.

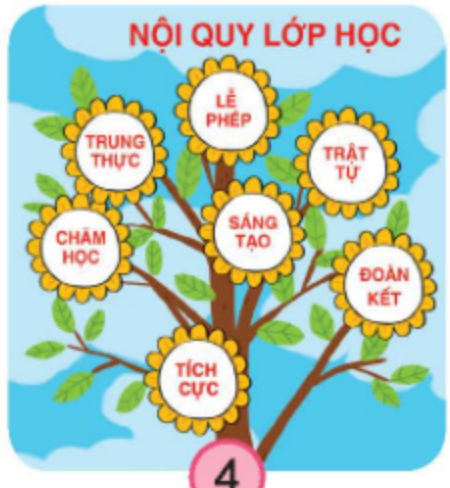
Quan sát hình và kể tên các đồ dùng có trong lớp học của Minh và Hoa. Chúng được sắp xếp như thế nào?

2

3

4

5

Chơi trò chơi: Hỏi – đáp về đồ dùng trong lớp học.

Lớp của em có gì khác với lớp của Minh và Hoa?

1. Kể về thầy, cô giáo và bạn học của em. Nhiệm vụ của mỗi người là gì?

1

2

sách-giáo-khoa.com

2. Ở lớp, em đã tham gia những hoạt động học tập nào? Em thích hoạt động nào nhất?

3

4

5

Giới thiệu với bạn về các thành viên trong lớp.

Quan sát hình và kể tên các hoạt động ngoài giờ học.

1

2

3

Kể về các hoạt động chính của lớp em. Nói với bạn về hoạt động em yêu thích.

Chia sẻ với người thân những việc em đã giúp đỡ thầy, cô giáo và các bạn.

Lớp học là ngôi nhà thứ hai. Ở đây, các bạn được học tập, vui chơi.

BÀI 7

Cùng khám phá trường học

Em học ở trường nào? Em đã khám phá hết các khu vực trong trường của em chưa?

Cùng khám phá trường học với Minh và Hoa. Trường của hai bạn có những phòng và khu vực nào?

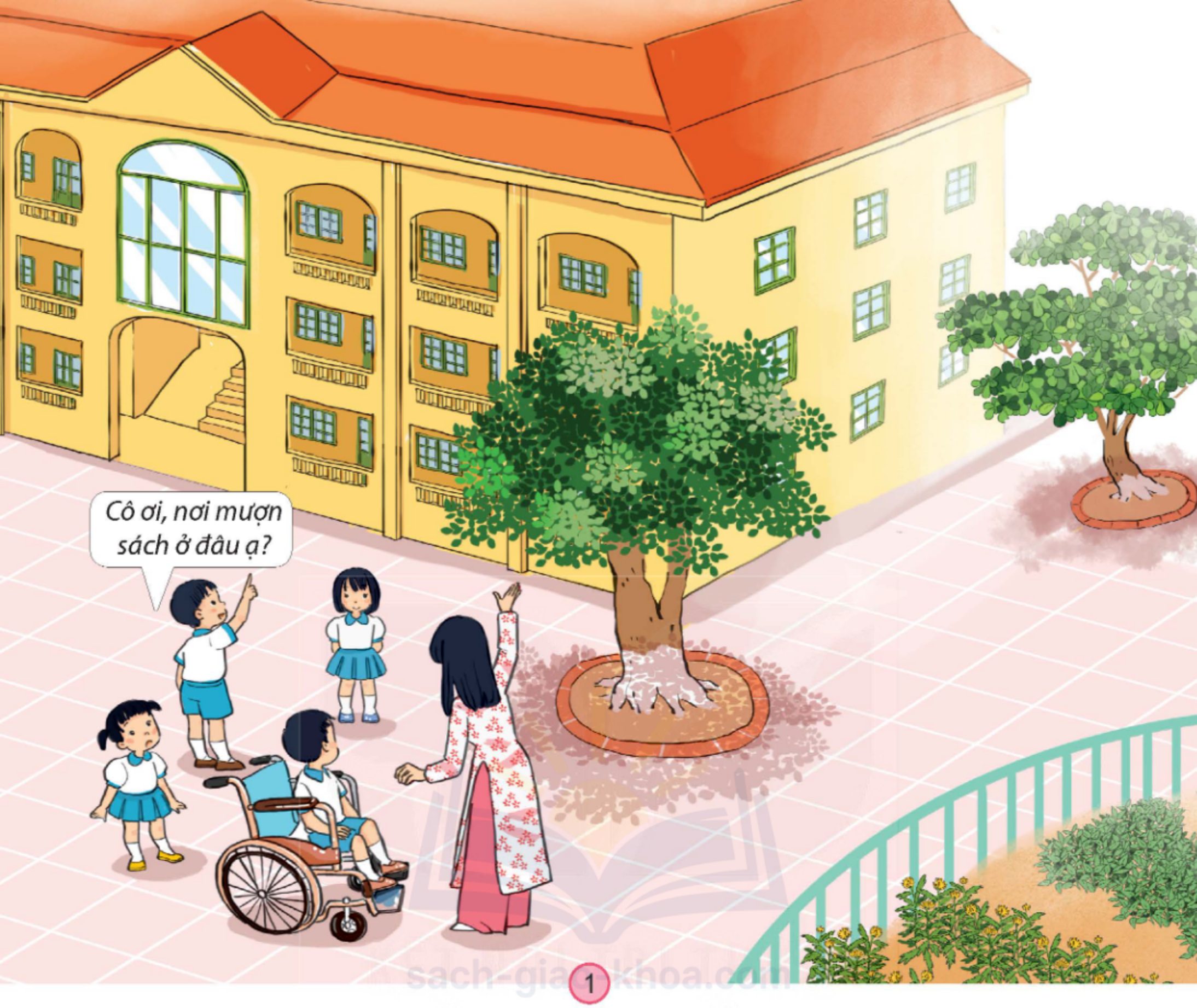

2

3

4

5

Nói tên và địa chỉ trường học của em. Trường em có phòng nào khác với trường của Minh và Hoa?

Trường học có những ai và công việc của họ là gì?

1

2

3

Hãy kể về một thành viên ở trường mà em yêu quý.

Quan sát việc làm của các bạn trong các hình dưới đây. Nếu là em, em sẽ làm gì?

1

2

3

Quan sát các hình và nói về những hoạt động ở trường. Các hoạt động đó diễn ra ở đâu?

1

2

3

tailieusach-giao-khoa.com

Kể về các hoạt động chính ở trường em.

Em muốn tham gia hoạt động nào ở trường nhất? Vì sao?

- *Trường học có nhiều khu vực và các hoạt động khác nhau.*
- *Luôn kính trọng, biết ơn thầy cô và các thành viên khác trong nhà trường.*

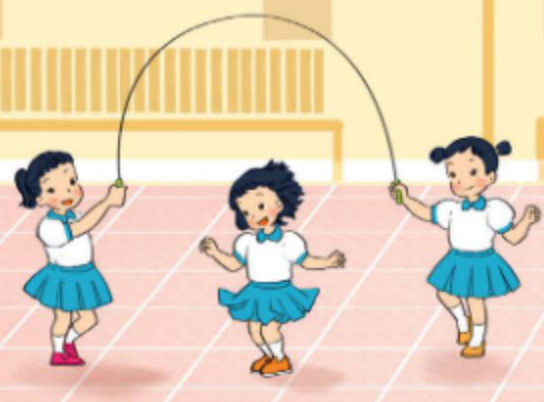

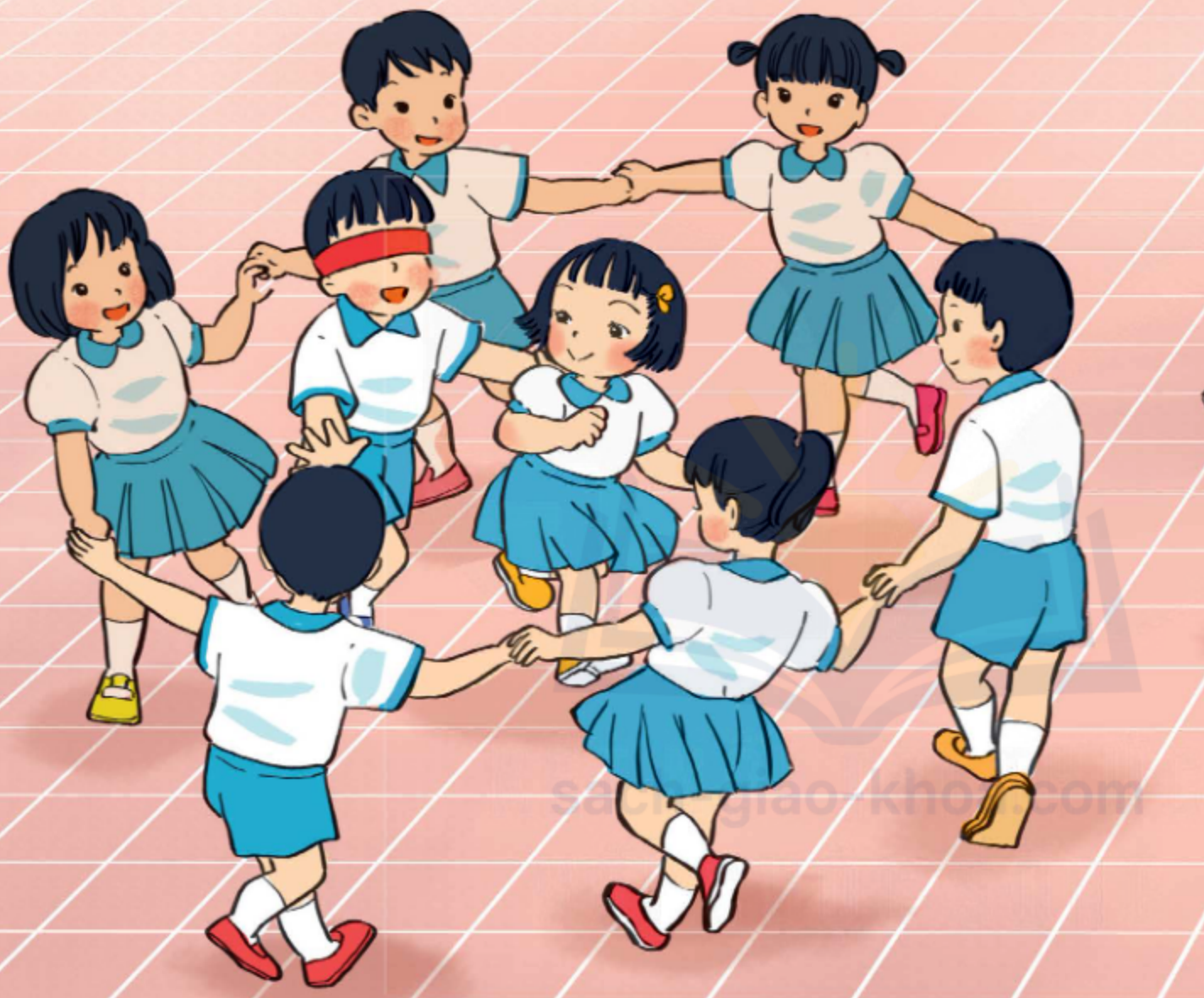
BÀI 8

Cùng vui ở trường

Ở trường, em thường chơi những trò chơi gì? Trò chơi nào em thích?

Quan sát hình và nói hoạt động vui chơi nào an toàn và không an toàn. Vì sao?

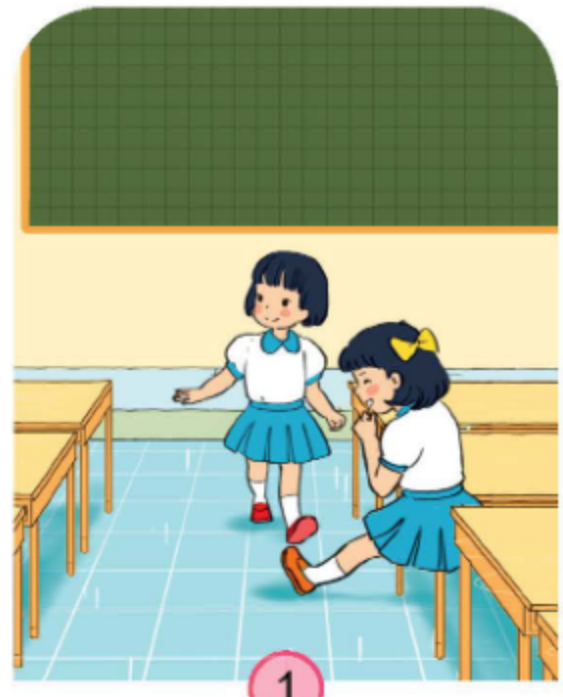

Cùng chơi các trò chơi.

Em sẽ làm gì khi gặp các tình huống sau?

1

2

3

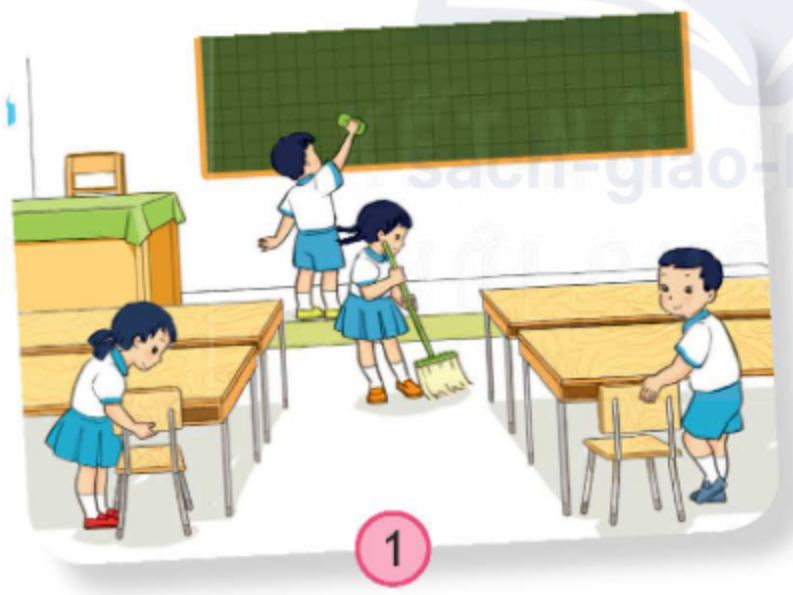
2

Các bạn trong hình đang làm gì? Nêu tác dụng của việc làm đó.

Em đồng tình hay không đồng tình với bạn nào trong hình? Nói về việc em đã làm được để giữ trường, lớp sạch sẽ.

Cùng trang trí trường, lớp.

Cùng vui chơi an toàn và giữ cho trường, lớp luôn sạch đẹp.

sach-giao-khoa.com

BÀI 9

ÔN TẬP
Chủ đề Trường học

1. Cùng tham gia triển lãm tranh về trường, lớp.

1

2. Giới thiệu các hoạt động ở trường, lớp của em.

2

3

4

Trao đổi cách ứng xử trong những tình huống dưới đây.

1

2

3

Em yêu trường em!

Mình tự làm được ống đựng các loại bút, thước, kéo,...

Bây giờ, em có thể:

- Kể được công việc của các thành viên trong nhà trường.
- Nói được những hoạt động ở trường mà mình đã tham gia.
- Biết cách vui chơi an toàn ở trường.

CHỦ ĐỀ 3

CỘNG ĐỒNG ĐỊA PHƯƠNG

BÀI 10

Cùng khám phá quang cảnh xung quanh

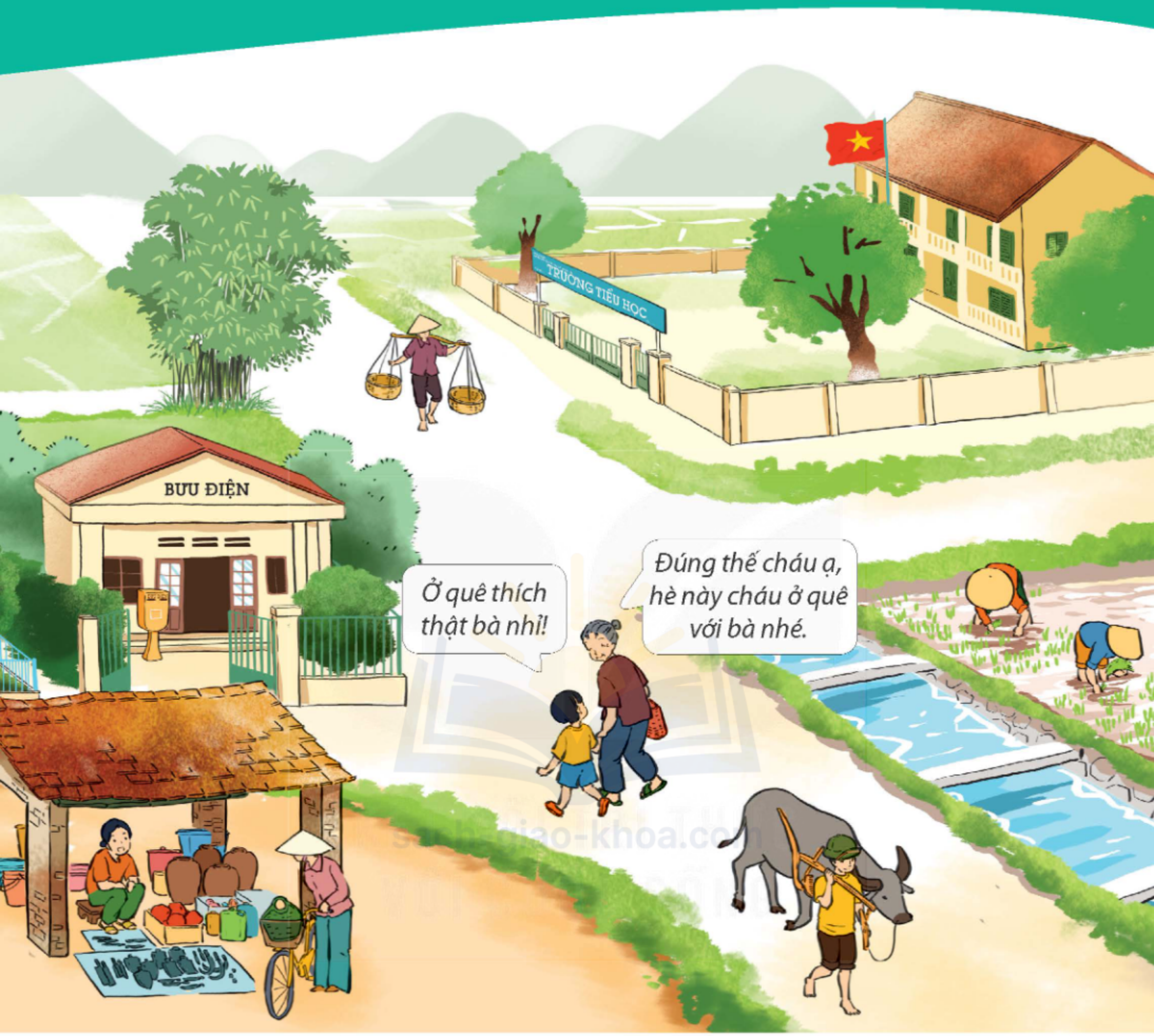
Em sống ở đâu? Em thích nhất cảnh nào nơi em sống?

Kể những gì em quan sát được trong bức tranh Minh về thăm quê.

Cảnh làng quê ở hai bức tranh bên có gì khác nhau? Em thích cảnh nào hơn? Vì sao?

TRƯỜNG TIỂU HỌC
BƯU ĐIỆN
Ở quê thích thật bà nhỉ!
Đúng thế cháu ạ, hè này cháu ở quê với bà nhé.

2

Cùng Minh và Hoa ngắm nhìn thành phố và nói về những gì em quan sát được.

Em thích khu phố nào hơn? Vì sao?

1

2

Quang cảnh ở thành phố có gì khác với làng quê? Xé dán để tạo được một bức tranh cảnh nơi em sống và giới thiệu với các bạn.

Mỗi nơi sống có những quang cảnh khác nhau. Yêu quý, gắn bó với nơi mình sống nhé!

BÀI 11

Con người nơi em sống

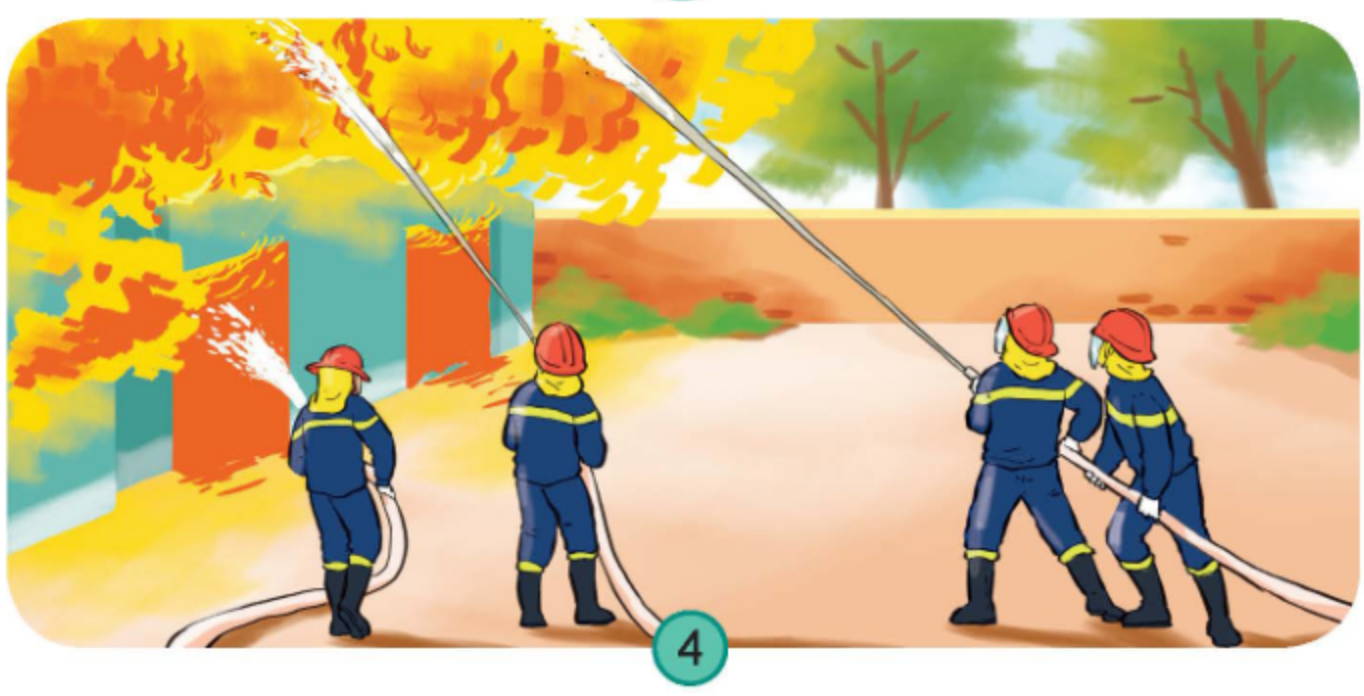
Mỗi người đều có công việc của mình. Hãy nói về công việc của một người mà em biết.

1. Quan sát và cho biết công việc của những người trong hình.

2. Em còn biết những công việc nào khác? Những công việc đó diễn ra ở đâu?

5

6

7

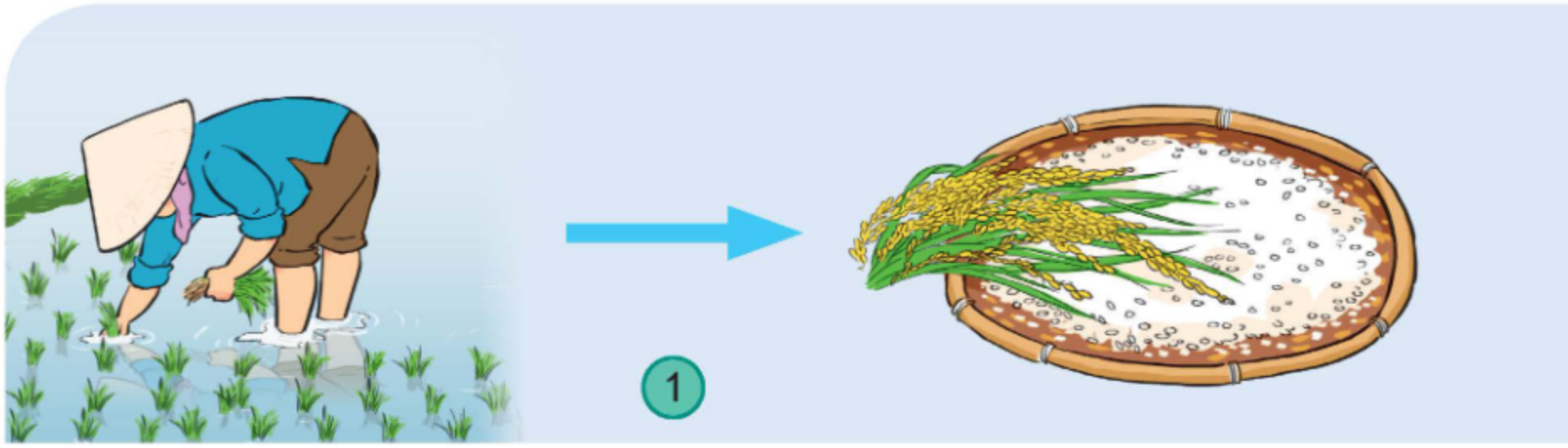
Cùng kể về công việc của bố mẹ và người thân.

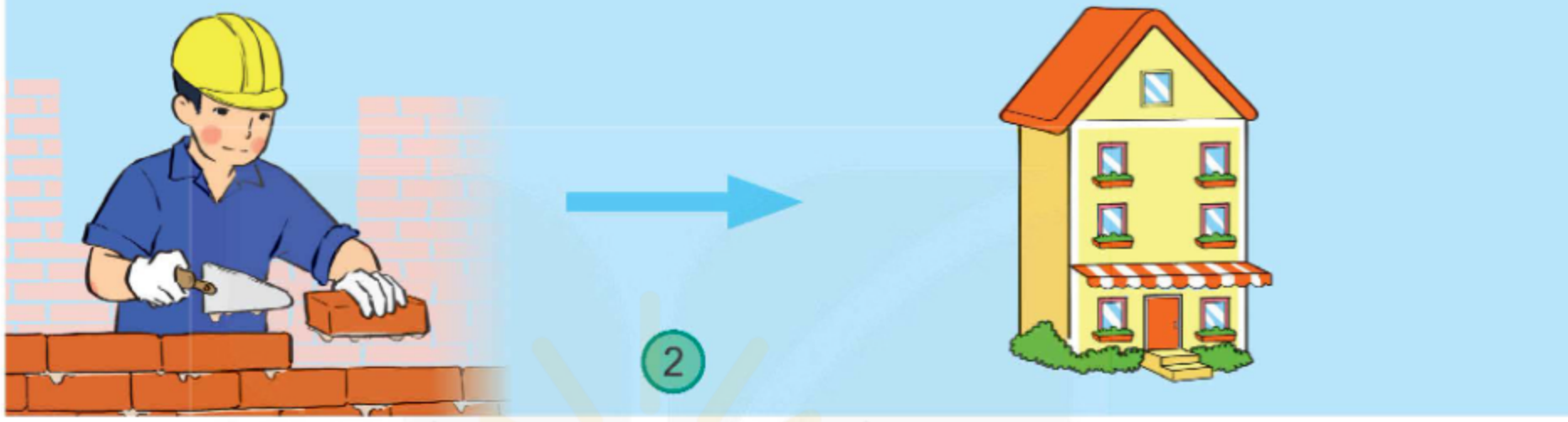
Vẽ và nói với bạn về công việc mơ ước của em.

1. Nêu lợi ích của các công việc trong từng hình dưới đây.

1

2

3

2. Hãy nói về lợi ích của các công việc khác mà em biết.

4

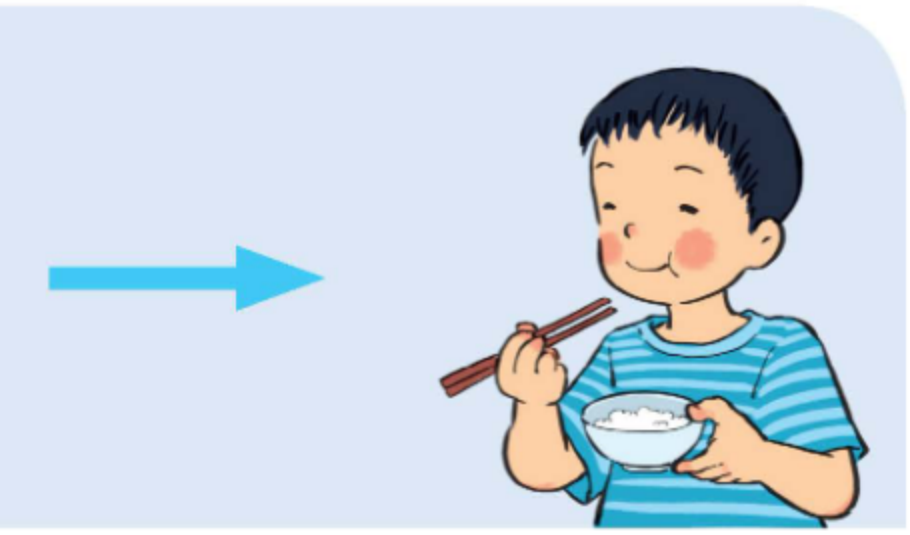

5

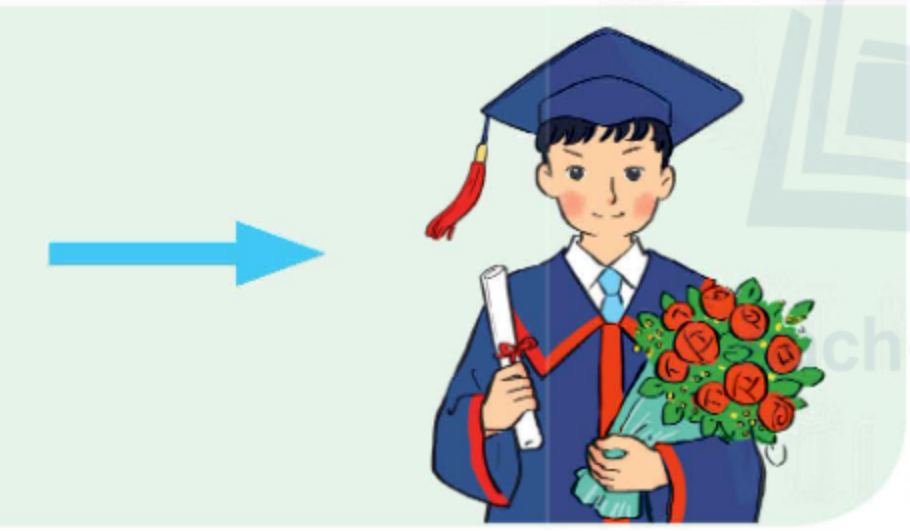

6

Em làm được những việc gì để đóng góp cho nơi em sống?

ch-giao-khoa.com

BÀI 12

Vui đón Tết

Tết là dịp mọi người ở xa thường trở về nhà. Em có thích Tết không? Vì sao?

Quan sát hình và kể những hoạt động mà gia đình Hoa chuẩn bị cho ngày Tết.

1

Tết âm lịch còn gọi là tết Nguyên đán hay Tết cổ truyền.

Nói về những hoạt động mà em và gia đình chuẩn bị cho ngày Tết. Em thích nhất hoạt động nào?

sach-giao-khoa.com

Quan sát hình và nói về những hoạt động thường diễn ra trong ngày Tết.

1. Trong ngày Tết, em đã tham gia hoạt động nào? Kể về hoạt động em thích nhất.
2. Em biết ngày tết nào dành cho thiếu nhi?

1

2

3

4

Cùng trang trí thiệp chúc Tết hoặc sưu tầm tranh ảnh nói về ngày Tết.

Tết cổ truyền là lễ hội quan trọng của người Việt Nam. Tết thật vui vì mọi người được sum họp bên gia đình.

Em dành tiền mừng tuổi để giúp đỡ các bạn có hoàn cảnh khó khăn.

BÀI 13

An toàn trên đường

Trên đường đến trường, em đã từng nhìn thấy tình huống giao thông nguy hiểm nào?

1. Quan sát và nêu các tình huống nguy hiểm có thể xảy ra trong mỗi hình dưới đây.

1

2

3

4

2. Nói tên và ý nghĩa của đèn hiệu, biển báo sau. Em phải làm gì để đảm bảo an toàn khi gặp các biển báo đó?

5

Được đi

Giảm tốc độ

Dừng lại

6

Biển báo đường dành cho người đi bộ

Biển báo cấm người đi bộ

Biển báo cấm đi ngược chiều

7

Biển cảnh báo đá lở

Biển cảnh báo sắp đến bến phà

Biển cảnh báo phía trước có trẻ em

8

Biển chỉ dẫn vị trí người đi bộ sang ngang

sach-giao-khoa.com

Các bạn cần lưu ý gì để đảm bảo an toàn trên đường đi học?

1

2

3

Đóng vai và thực hành tham gia giao thông an toàn ở đoạn đường có và không có đèn tín hiệu giao thông.

Trong các tình huống sau, ai đúng, ai sai? Vì sao?

1

2

3

sach-giao-khoa.com

sách-giáo-khoa.com

Vâng ạ, con chào mẹ.

Con nhớ cài mũ cẩn thận nhé!

Đi bộ trên vỉa hè hoặc sát mép đường phía bên phải của mình. Sang đường nơi có vạch dành cho người đi bộ. Tuân thủ đèn tín hiệu và biển báo giao thông.

BÀI 14

ÔN TẬP
Chủ đề Cộng đồng địa phương

1. Em hãy sắp xếp những bức tranh đã sưu tầm theo nội dung sau và giới thiệu về bức tranh em thích nhất.

2. Chơi trò chơi: Hỏi – đáp về con người và công việc.

sách-giáo-khoa.com

Em sẽ làm gì khi gặp những tình huống sau?

1

2

Bây giờ, em có thể:

- Giới thiệu được quang cảnh nơi mình sinh sống.
- Nêu được lợi ích một số công việc của người dân trong cộng đồng.
- Nhận biết được một số biển báo, đèn tín hiệu giao thông và tham gia giao thông an toàn.

CHỦ ĐỀ 4

THỰC VẬT VÀ ĐỘNG VẬT

BÀI 15

Cây xung quanh em

Em có thể nhìn thấy cây ở khắp mọi nơi. Em có biết tên, các bộ phận và lợi ích của chúng không?

1. Hãy quan sát cây xung quanh. Hoàn thành phiếu theo mẫu phiếu bên và chia sẻ với bạn.

MẪU PHIẾU QUAN SÁT CÂY

Nhóm:

STT	Tên cây	Cao	Thấp	To	Nhỏ	Cứng	Mềm
1	Cây phượng	x		x		x	
2	???	?	?	?	?	?	?
3	???	?	?	?	?	?	?

1

2. Kể tên các loại cây em biết.

2

3

4

5

sách-giáo-khoa.com

Chúng mình cùng tham gia dự án nào!

Chúng mình cùng gieo hạt.

Dự án của chúng mình

Trồng và chăm sóc cây

1

2

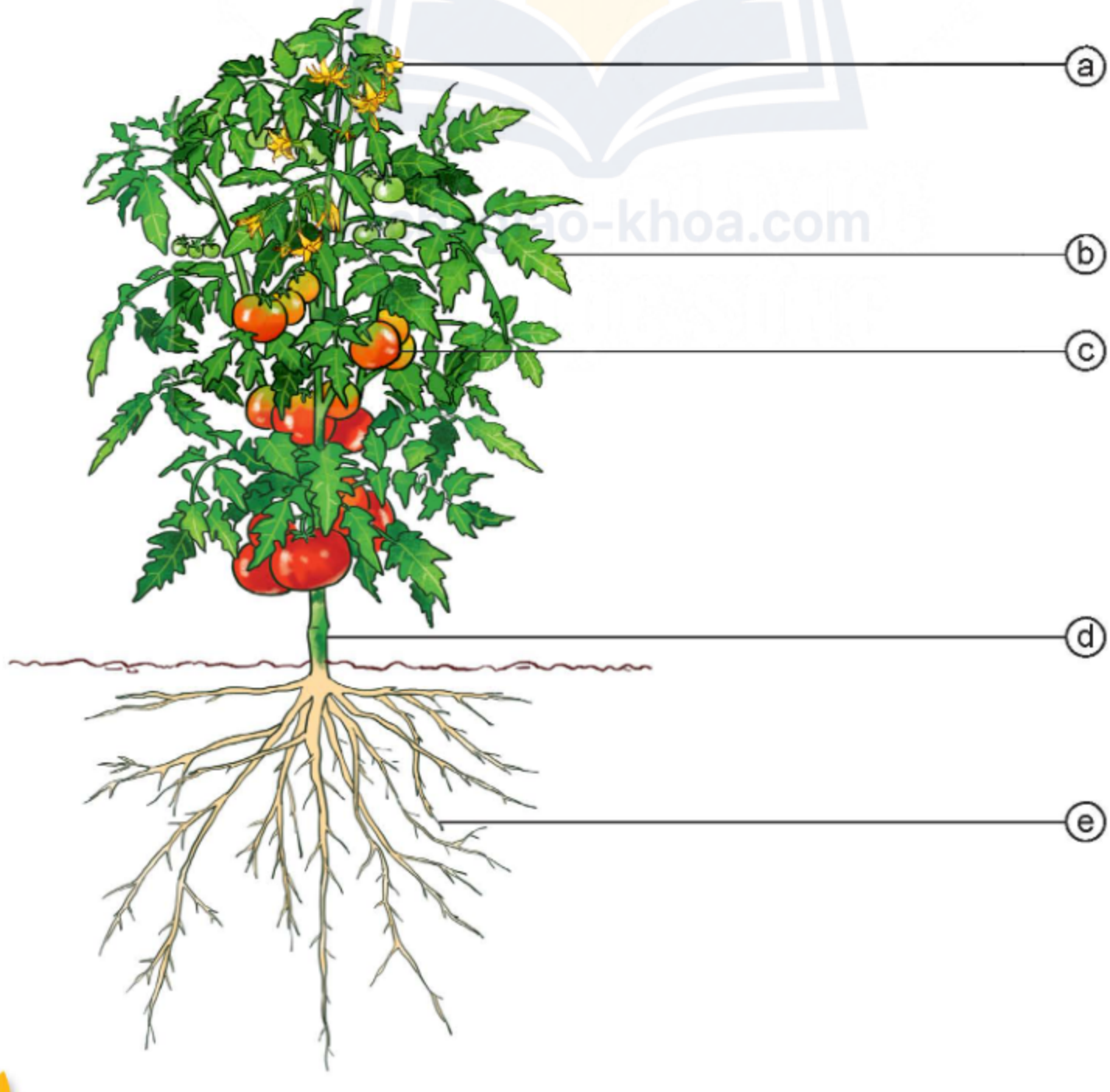

3

Cây gồm những bộ phận nào?

Chỉ và nói tên các bộ phận của cây.

1. Trao đổi với bạn, chỉ và nói tên các bộ phận của cây trong hình.

1

2

3

2. Vẽ, tô màu và ghi tên các bộ phận của cây mà em yêu thích.

Có nhiều loại cây. Cây thường có các bộ phận: rễ, thân, lá, hoa và quả.

1. Cùng Minh và Hoa tập làm phóng viên, tìm hiểu và nói về lợi ích của cây ở trường.

1

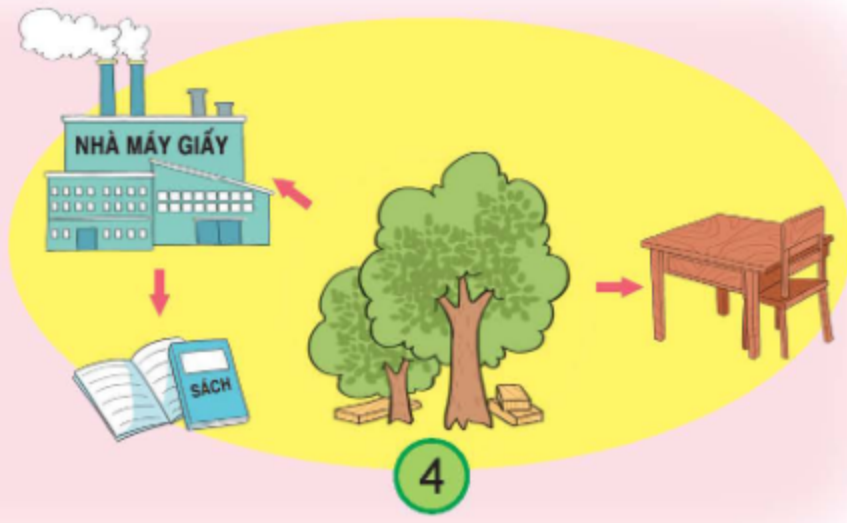
2. Nói về lợi ích của cây trong các hình dưới đây. Kể thêm những lợi ích khác của cây mà em biết.

2

3

4

BẾP ĂN

Bác ơi, cháu xin hỏi ...

Bác ơi, nên trồng thêm cây gì để làm cảnh nữa ạ?

Tìm và xếp các cây vào đúng nhóm.

Cây bóng mát

Cây hoa

Cây ăn quả

Cây rau

Em thích trồng cây gì? Nói về lợi ích của cây đó.

Cây được trồng để cho bóng mát, làm cảnh, làm thức ăn, lấy gỗ,...

Mẹ ơi, ăn nhiều rau và hoa quả tốt cho sức khoẻ đúng không ạ?

Con nói đúng rồi.

BÀI 16

Chăm sóc và bảo vệ cây trồng

Em có biết làm thế nào để cây lớn lên và khoẻ mạnh không?

Các bạn trong hình đang làm gì? Nói tác dụng của các việc làm đó.

Chơi trò chơi: Tìm các cánh hoa.

NHỔ CỎ | BÓN PHÂN | ĐỐT LỬA DƯỚI GỐC CÂY | VUN GỐC | DẪM VÀO GỐC CÂY | BẮT SÂU | KHẮC LÊN THÂN CÂY | CHĂNG ĐÈN LÊN CÂY

1. Việc nào sau đây là nên, không nên làm?

sach-giao-khoa.com

2. Kể những việc em đã làm để chăm sóc và bảo vệ cây.

Tiết kiệm giấy, giữ gìn đồ dùng bằng gỗ cũng là cách bảo vệ cây.

4

5

1. Điều gì xảy ra với các bạn trong mỗi hình dưới đây? Theo em, cần lưu ý gì khi tiếp xúc với cây?

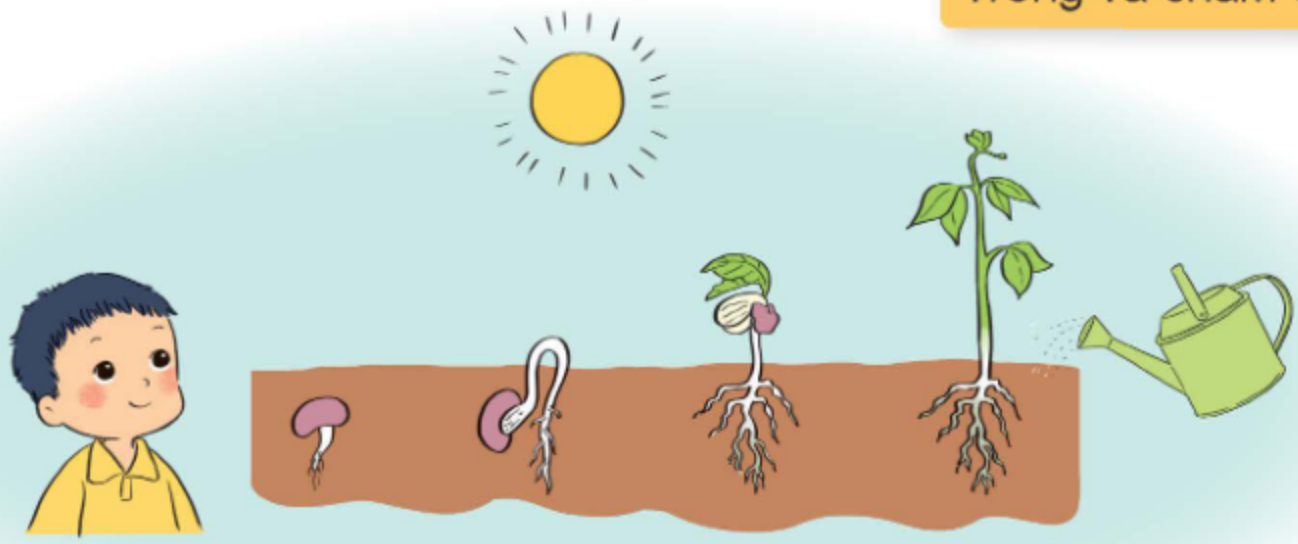

2. Kể tên những cây có độc, có gai mà em biết.

Cùng nói về việc chăm sóc và bảo vệ cây.

Dự án của chúng mình

Trồng và chăm sóc cây

Sau khi hạt được gieo xuống đất, rễ sẽ mọc trước, rồi đến thân và lá. Cây cần nước, không khí, ánh sáng và chất dinh dưỡng để lớn lên.

Cùng vẽ khu vườn có nhiều cây xanh mà em mơ ước.

Cây cần được chăm sóc và bảo vệ: tưới nước, nhổ cỏ, vun đất, bắt sâu,...

Hãy cẩn thận khi tiếp xúc với các cây có độc và có gai.

BÀI 17

Con vật quanh em

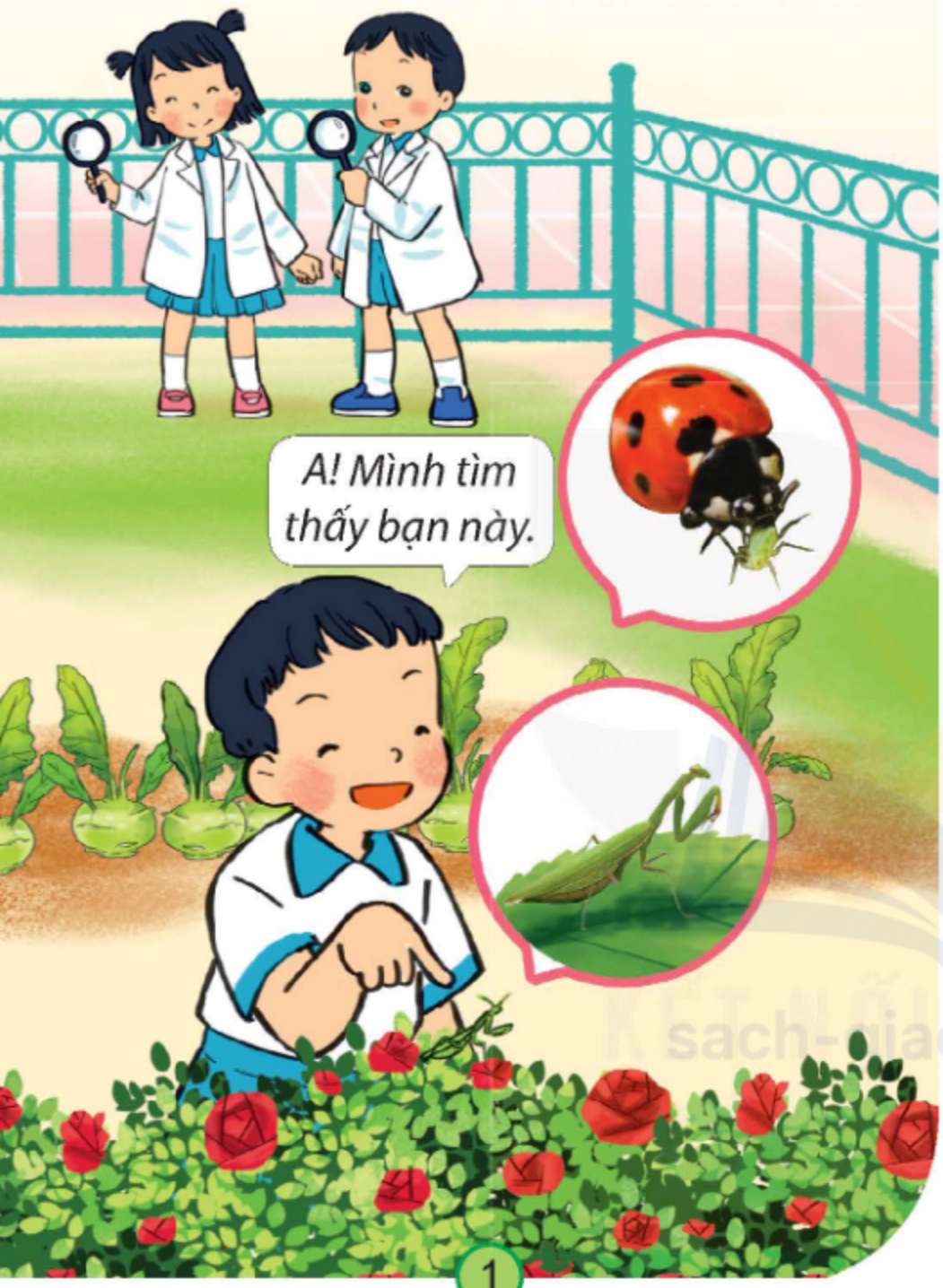
Em biết gì về những con vật xung quanh? Chúng có các bộ phận nào? Lợi ích của chúng là gì?

1. Quan sát các con vật xung quanh. Hoàn thành phiếu theo mẫu phiếu bên và chia sẻ với bạn.

MẪU PHIẾU QUAN SÁT CON VẬT

Nhóm:

STT	Tên con vật	Cao	Thấp	To	Nhỏ	Màu sắc	Đặc điểm khác
1	Con kiến		x		x	Đen	Nhiều chân
2	??	?	?	?	?	?	???
3	??	?	?	?	?	?	???

2. Hãy kể tên các con vật em biết.

Chơi trò chơi: Cùng bắt chước các con vật.

Có rất nhiều con vật. Chúng có hình dạng, màu sắc,... khác nhau.

sách-giáo-khoa.com

1. Quan sát và chỉ ra các bộ phận bên ngoài của từng con vật trong hình.

1

Phần lớn các con vật đều có đầu, thân và cơ quan di chuyển.

2. Các con vật dưới đây di chuyển bằng gì?

2

3

4

5

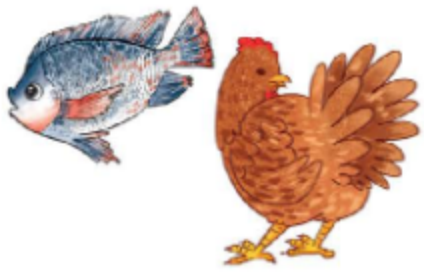
Chơi trò chơi: Đố bạn con gì?

Hãy nói về lợi ích của các con vật có trong hình. Chia sẻ với bạn về lợi ích của các con vật khác.

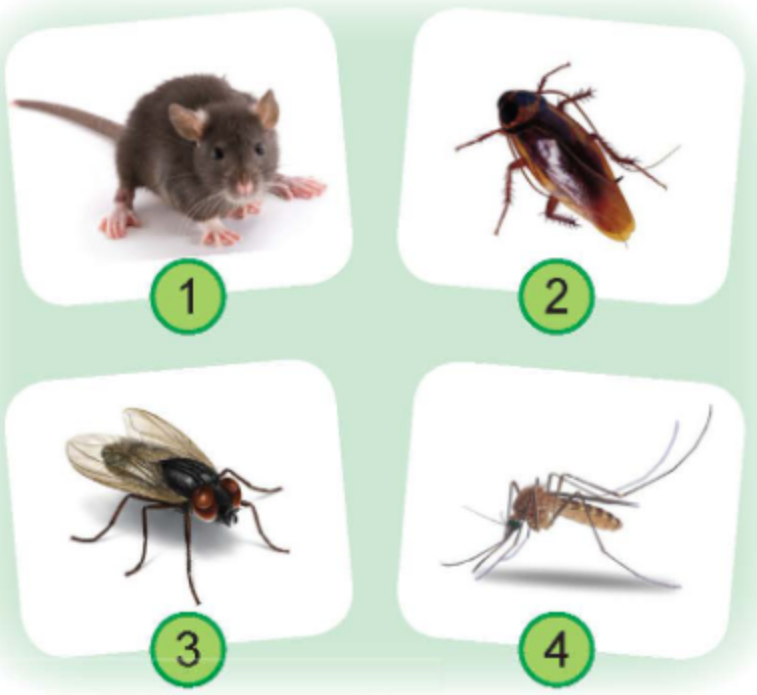

Chơi trò chơi: Xếp các con vật vào nhóm.

Làm thức ăn	Lấy sức kéo	
		
1	2	

1. Các con vật dưới đây gây hại gì cho con người?

2. Vì sao chúng ta phải ngủ màn?

Các con vật có rất nhiều lợi ích như làm thức ăn, lấy sức kéo,... nhưng một số con vật cũng gây hại cho con người.

BÀI 18

Chăm sóc và bảo vệ vật nuôi

Nhà em có nuôi con vật nào không? Em cần làm gì để chúng mau lớn và khoẻ mạnh?

1. Kể tên việc Minh và các bạn đang làm ở hình dưới đây. Việc làm đó có tác dụng gì?

1

Hãy yêu quý, chăm sóc và bảo vệ vật nuôi.

2. Còn những việc làm nào khác để chăm sóc và bảo vệ vật nuôi?

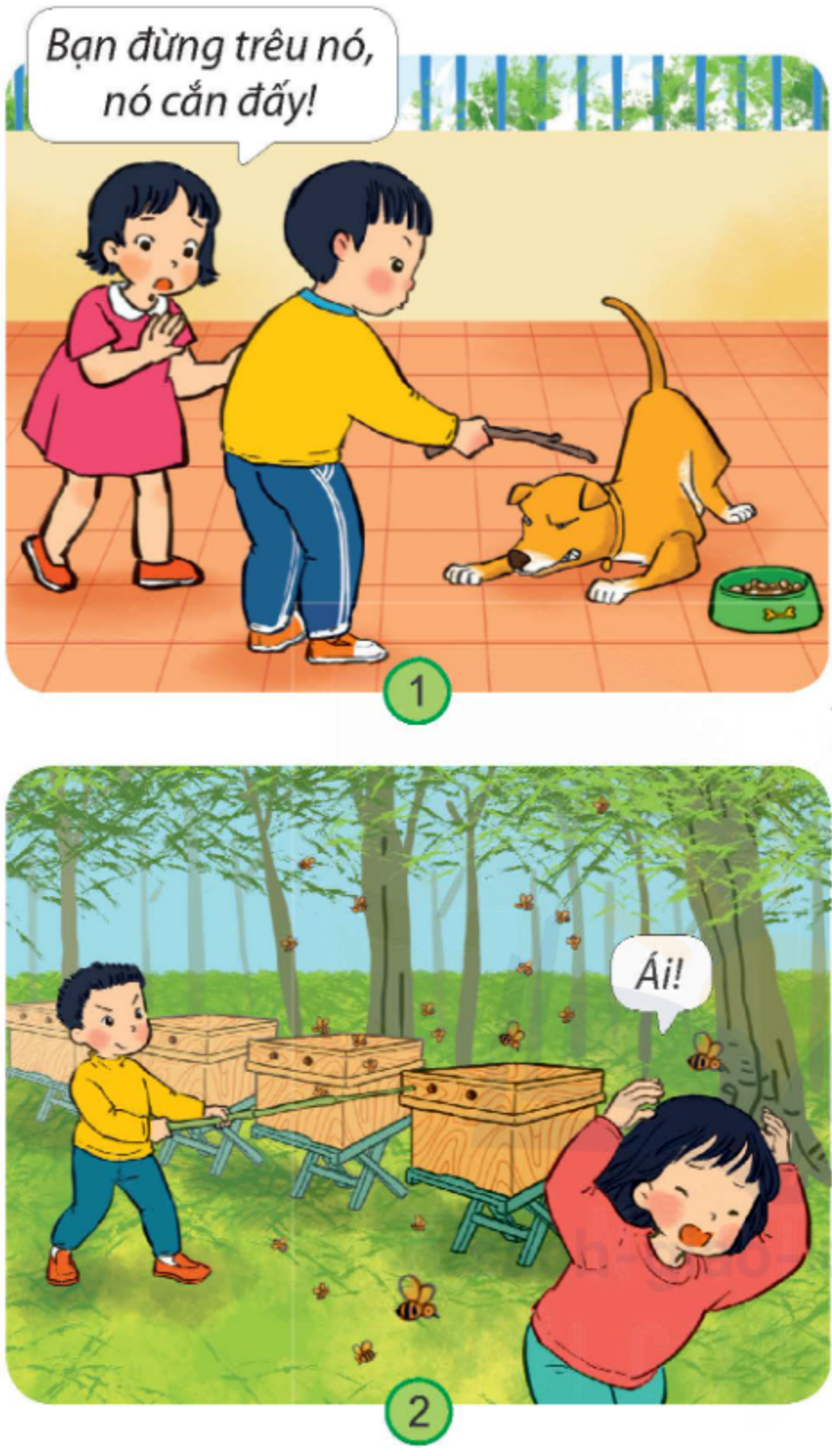

Kể các việc nên và không nên làm để chăm sóc và bảo vệ vật nuôi.

sach-giao-khoa.com

1. Điều gì có thể xảy ra với các bạn trong hình? Nói về các việc cần lưu ý khi tiếp xúc với vật nuôi.

2. Cần làm gì khi bị chó, mèo cắn?

Cùng nói về những việc em cần làm để đảm bảo an toàn khi tiếp xúc với các con vật.

Em sẽ nói gì trong tình huống sau?

Hãy cẩn thận, không để các con vật cào, cắn nhé!

sach-giao-khoa.com

BÀI 19

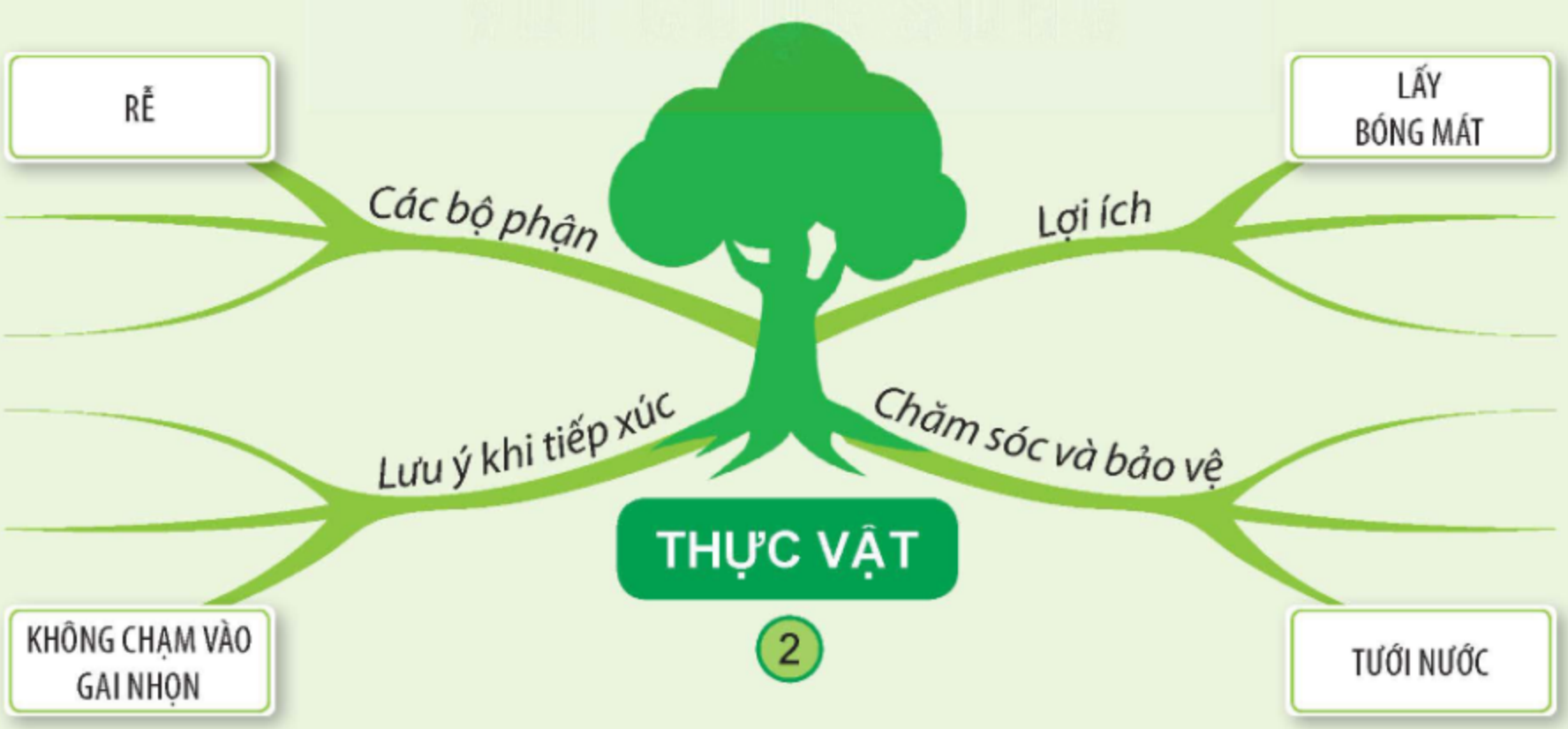
ÔN TẬP
Chủ đề Thực vật và động vật

1. Chơi trò chơi: Đây là cây gì? Con gì?

1

2. Cùng hoàn thành sơ đồ.

2

sach-giao-khoa.com

1. Nói về những việc em đã làm để chăm sóc, bảo vệ cây trồng và vật nuôi.

2. Báo cáo kết quả dự án: Trồng và chăm sóc cây.

Bây giờ, em có thể:

- Gọi tên cây và con vật xung quanh. Nói về các bộ phận của chúng.
- Nêu lợi ích của cây và con vật.
- Biết cách chăm sóc, bảo vệ cây trồng và vật nuôi.

CHỦ ĐỀ 5

CON NGƯỜI VÀ SỨC KHOẺ

BÀI 20

Cơ thể em

Hát bài hát có tên bộ phận bên ngoài của cơ thể.

1. Quan sát hình và cho biết tên những bộ phận bên ngoài của cơ thể.

sách-giáo-khoa.com

2. Hãy nói với bạn về sự giống và khác nhau giữa em và bạn. Quan sát hình và cho biết hình nào là bạn trai, hình nào là bạn gái.

6

sach-giao-khoa.com

Chơi trò chơi: Ai nhanh, ai đúng?

Cơ thể chúng ta gồm rất nhiều bộ phận. Tuy nhiên, mỗi người lại có thể khác nhau về màu da, mái tóc,... Hãy tôn trọng sự khác biệt đó.

1. Những bộ phận nào trên cơ thể làm được các việc dưới đây?

1

2

3

sach-giao-khoa.com

2. Kể việc làm trong từng hình dưới đây. Cho biết tên các bộ phận trên cơ thể thực hiện chúng.

6

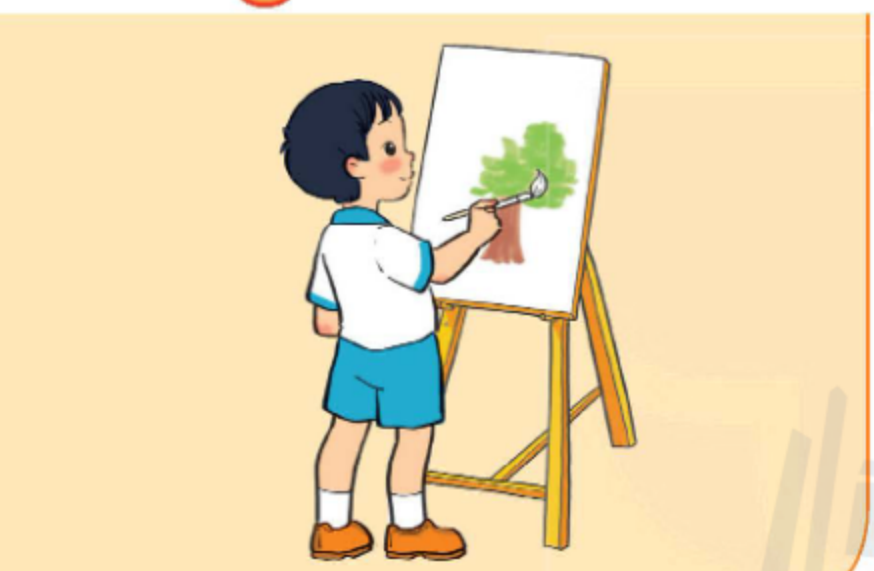
7

3. Các việc làm trên thể hiện tình cảm gì?

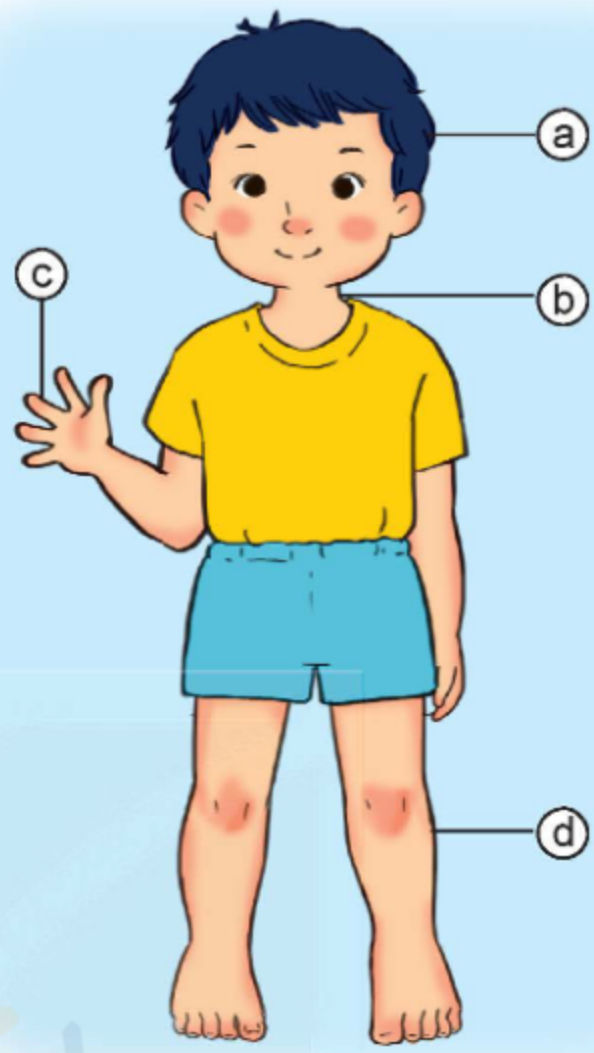
Chơi trò chơi:
Bộ phận nào – Làm việc gì?

4

5

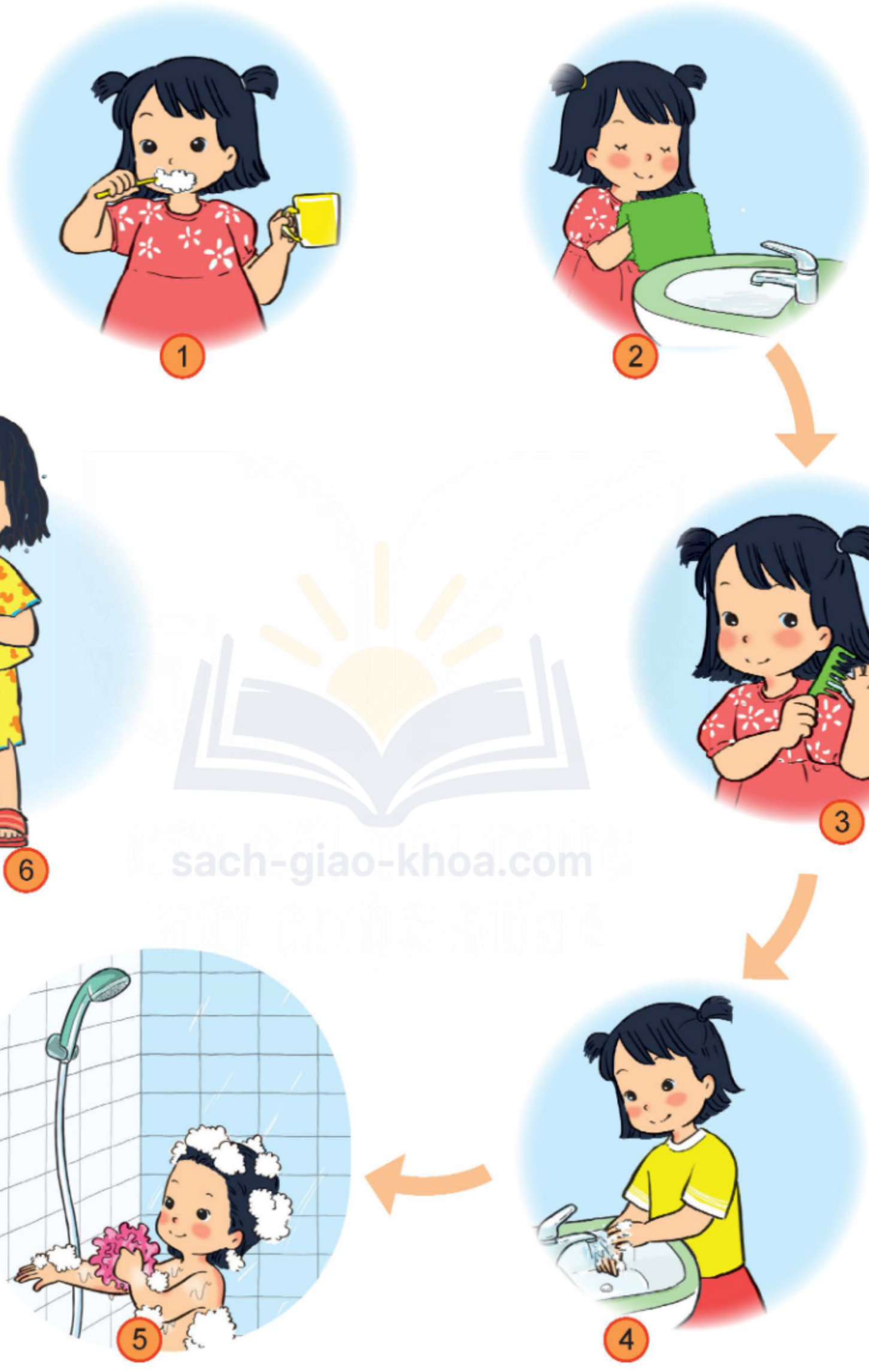
Suy nghĩ | Quay đầu | Cầm nắm | Đi

Vì sao bạn trai trong hình cần giúp đỡ?

sach-giao-khoa.com

1. Quan sát hình và nói về các việc bạn Hoa đã làm hằng ngày để giữ vệ sinh cơ thể.

2. Em đã làm gì để giữ sạch cơ thể?

sach-giao-khoa.com

1. Cùng rửa tay đúng cách.

1

2. Em đã chải răng đúng cách chưa?

2

Nói với bạn những việc em và người thân đã làm để giữ vệ sinh cơ thể.

Giữ sạch cơ thể sẽ giúp bạn khoẻ mạnh.

BÀI 21

Các giác quan của cơ thể

Em có thể nghe, nhìn,... là nhờ các giác quan của cơ thể. Em có thể kể tên của chúng không?

Quan sát hình và cho biết cơ thể chúng ta có những giác quan nào.

Chỉ và gọi tên các giác quan.

Em dùng giác quan nào để nhận biết các vật trong hình sau?

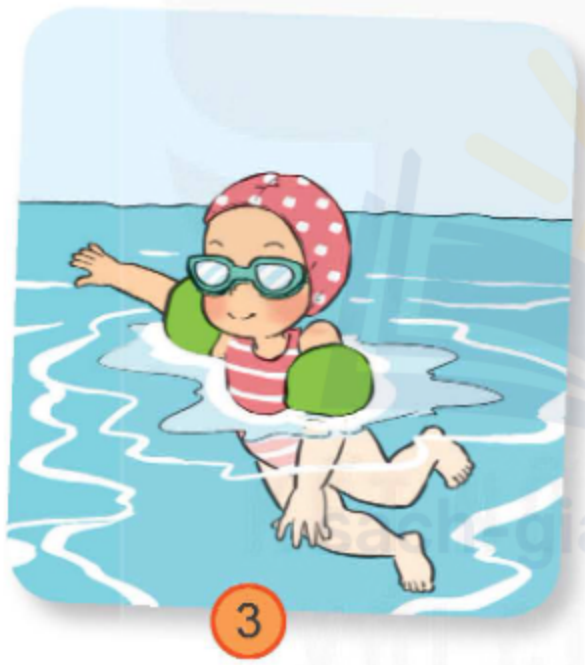
Năm giác quan trên cơ thể: mắt, mũi, lưỡi, tai và da giúp bạn nhận biết mọi vật xung quanh.

1. Khi bịt tai, bịt mắt em có nghe, nhìn thấy gì không?

2. Kể một số việc làm để bảo vệ mắt và tai. Việc làm nào dưới đây giúp em phòng tránh cận thị?

1

2

3

4

5

6

3. Theo em, vì sao phải bảo vệ các giác quan?

Nêu những việc nên, không nên làm để bảo vệ mắt và tai trong các hình sau.

1

2

3

4

5

6

Nói với bạn về những việc em và người thân đã làm được để bảo vệ mắt và tai.

Kể tên một số việc làm để bảo vệ mũi, lưỡi và da.

1

2

3

4

https://sachi-giao-khoa.com

Nói những việc nên, không nên làm để bảo vệ mũi, lưỡi và da.

Hằng ngày, em và người thân đã làm gì để bảo vệ mũi, lưỡi và da?

Luôn chăm sóc và bảo vệ các giác quan nhé!

BÀI 22

Ăn, uống hằng ngày

Em biết những loại thức ăn, đồ uống nào giúp cho cơ thể khoẻ mạnh?

Quan sát hình và kể tên các bữa ăn trong ngày của bạn Minh.

1

2

3

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG
sach-giao-khoa.com

Nói những việc nên, không nên khi ăn, uống để giúp cơ thể khoẻ mạnh.

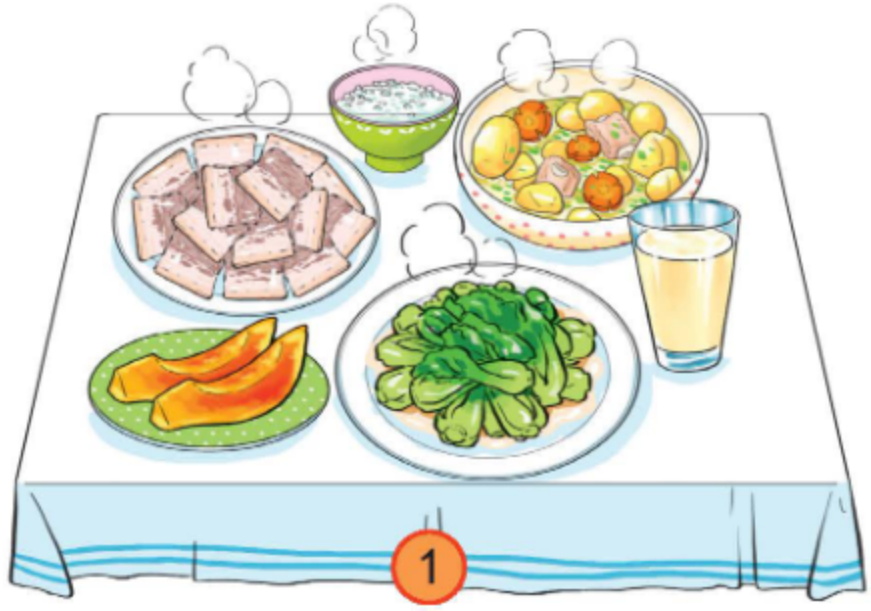

sach-giao-khoa.com

Chơi trò chơi: Chọn thực đơn cho ba bữa ăn trong ngày.

1. Quan sát hình và nêu lợi ích của việc ăn, uống đầy đủ.

2. Vì sao bạn Minh bị đau bụng?

sách-giáo-khoa.com

Kể các việc làm để đảm bảo vệ sinh an toàn khi ăn, uống.

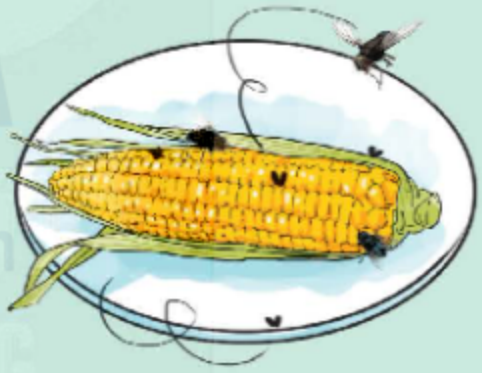
Nói với bạn về cách em và người thân đã làm để lựa chọn đồ ăn, thức uống an toàn.

1

2

3

Ăn, uống đầy đủ, an toàn giúp cơ thể khoẻ mạnh và phòng tránh bệnh tật.

Mai trời nóng lắm, con sẽ mang thêm nước uống mẹ ạ!

BÀI 23

Vận động và nghỉ ngơi

Đi bộ, tưới cây, ngủ,... là những hoạt động vận động và nghỉ ngơi. Hằng ngày, em đã tham gia hoạt động nào?

1. Quan sát hình và nêu các hoạt động có lợi cho sức khoẻ.

1

2

3

4

5

6

2. Các bạn trong hình sẽ như thế nào nếu thường xuyên thực hiện các hoạt động dưới đây?

7

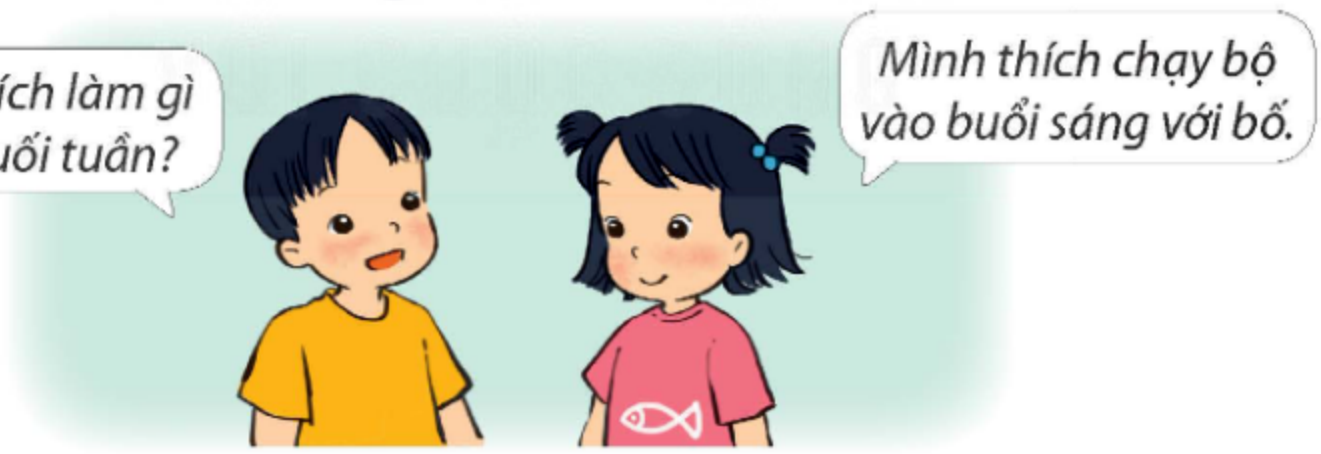
8

9

Nói với bạn về các hoạt động có lợi cho sức khoẻ mà em cùng người thân đã làm.

Cần dành thời gian để vận động hợp lí.

tailieugiao-khoa.com

1. Nói về các hoạt động thường diễn ra vào ngày nghỉ của bạn Hoa.

2. Vào ngày nghỉ, em thường làm gì?

Hoạt động nào dưới đây là nghỉ ngơi hợp lí, không hợp lí? Vì sao?

Làm việc nhà vừa có lợi cho sức khoẻ vừa giúp đỡ gia đình. Nói với bạn những việc nhà mà em có thể làm.

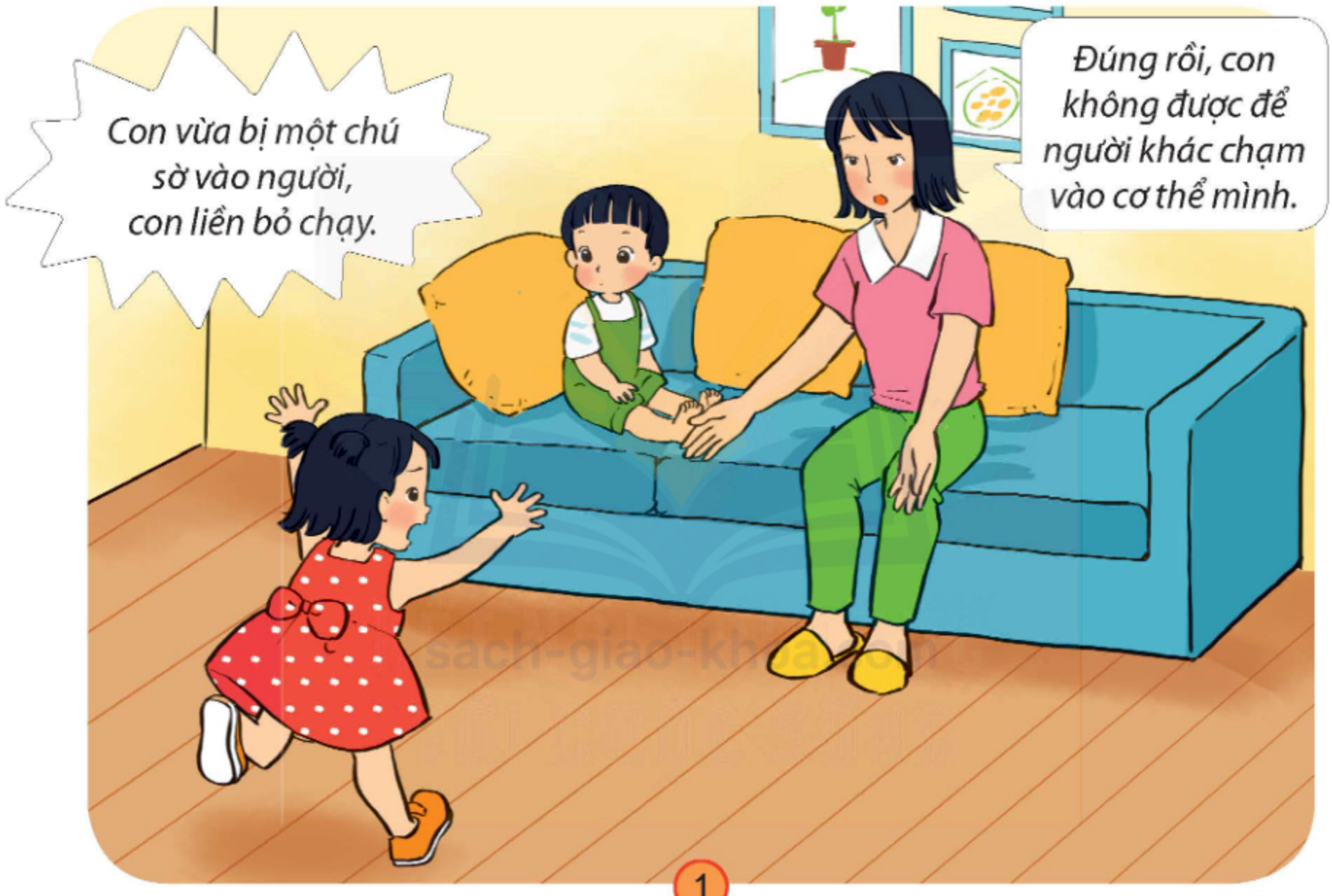
Vận động và nghỉ ngơi hợp lí giúp cơ thể khoẻ mạnh.

BÀI 24

Tự bảo vệ mình

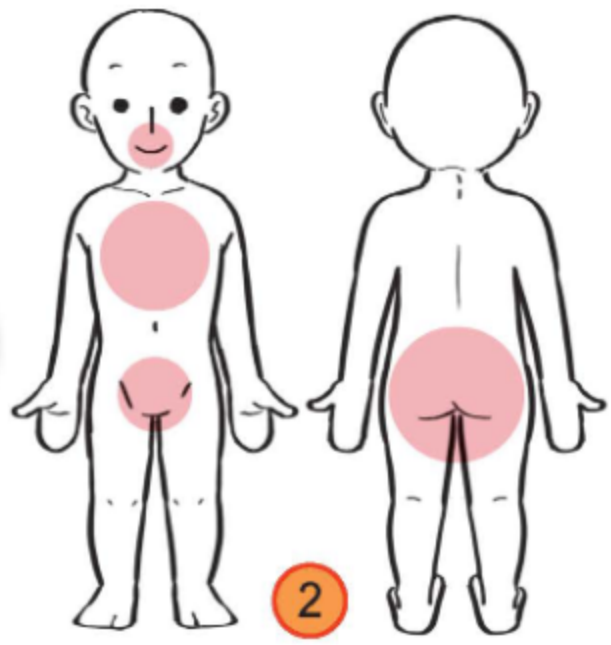
Cơ thể có những vùng riêng tư cần được bảo vệ. Em đã biết những cách nào để giữ an toàn cho bản thân?

Em hãy kể tên những bộ phận trên cơ thể không được cho người khác chạm vào.

1

Không được cho người khác chạm vào miệng, ngực, giữa hai đùi và mông của mình.

2

Hành động nào dưới đây là an toàn, không an toàn?

1

2

3

4

5

6

Nếu gặp tình huống không an toàn, em sẽ làm thế nào?

sach-giao-khoa.com

Quan sát hình và nói về những việc các bạn đã làm để tự bảo vệ mình.

Nói những cách em có thể làm để tự bảo vệ mình khi gặp tình huống không an toàn.

Em sẽ làm gì khi gặp những tình huống sau?

Hãy đi cùng bố mẹ, bạn bè; gọi người lớn khi cần giúp đỡ.

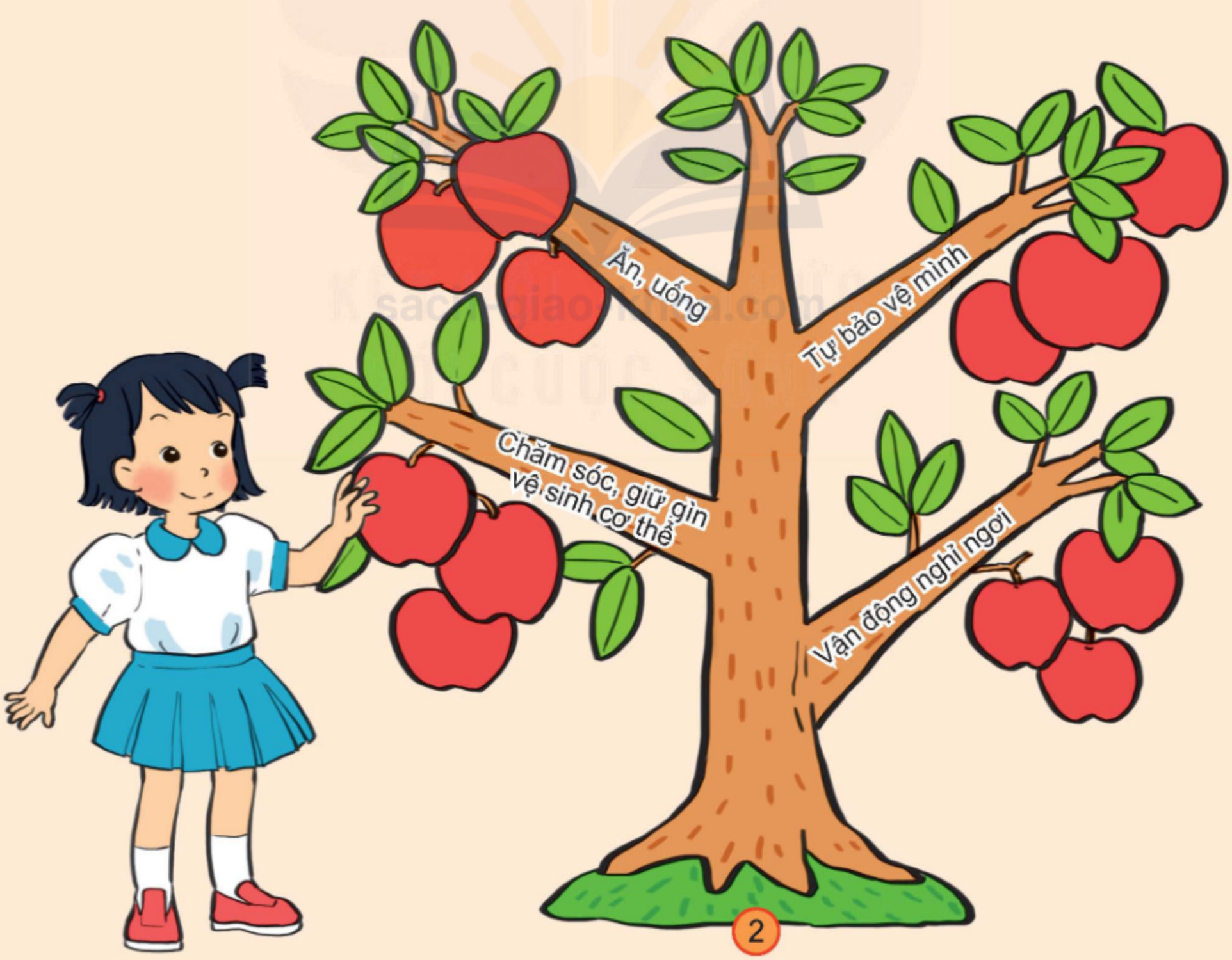
BÀI 25

ÔN TẬP
Chủ đề Con người và sức khoẻ

1. Nói về các việc em đã làm để giữ vệ sinh cơ thể và bảo vệ các giác quan.

2. Chơi trò chơi: Chăm sóc "cây sức khoẻ".

Xử lí tình huống: Nếu gặp một bạn trong lớp bị bắt nạt, em sẽ làm gì?

1

2

3

4

Bây giờ, em có thể:

- Chỉ và nói tên các bộ phận, giác quan của cơ thể.
- Biết cách giữ vệ sinh cơ thể và bảo vệ các giác quan.
- Biết cách ăn, uống; vận động và nghỉ ngơi hợp lí.
- Biết cách tự bảo vệ mình.

CHỦ ĐỀ 6

TRÁI ĐẤT VÀ BẦU TRỜI

BÀI 26

Cùng khám phá bầu trời

Phía trên mặt đất là bầu trời. Vào ban ngày, em nhìn thấy gì trên bầu trời? Vào ban đêm, bầu trời có gì khác?

1. Quan sát bầu trời và hoàn thành phiếu theo mẫu phiếu bên. Em nhìn thấy gì trên bầu trời?

1

Không được nhìn trực tiếp vào Mặt Trời. Nhớ đội mũ, nón khi đi dưới trời nắng.

Chúng mình cùng tiếp tục tham gia dự án nhé!

Dự án của chúng mình

TÌM HIỂU
BẦU TRỜI VÀ THỜI TIẾT

Hoàn thành phiếu:

- Chọn từ phù hợp với đặc điểm của bầu trời và mây.
- Tìm từ thích hợp cho ô trống.

Mẫu phiếu quan sát bầu trời
(Địa điểm: Ngày: Giờ:)

Họ và tên:
Lớp: 1

Bầu trời	Cao	Thấp
Mây	Nhiều	Ít
Màu của mây	? ? ? ? ?	
Mặt Trời	? ? ? ? ?	
? ? ? ?	? ? ? ? ?	

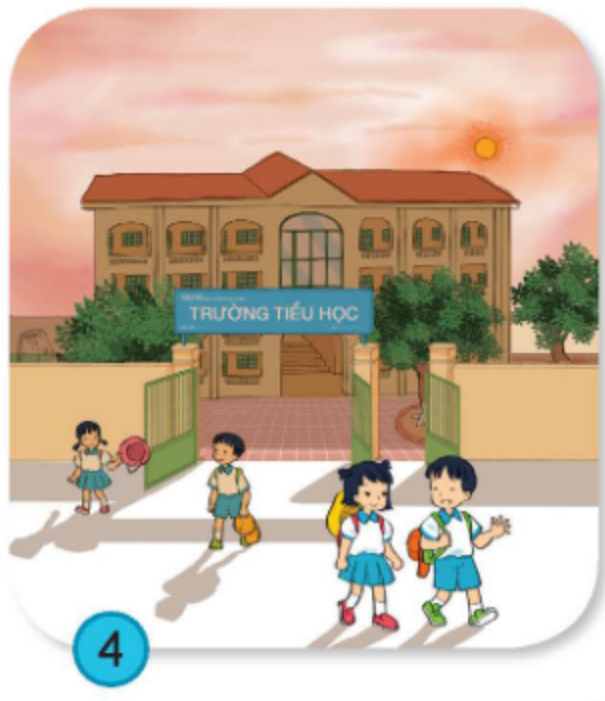
2. Bầu trời trong các hình dưới đây có gì khác nhau?

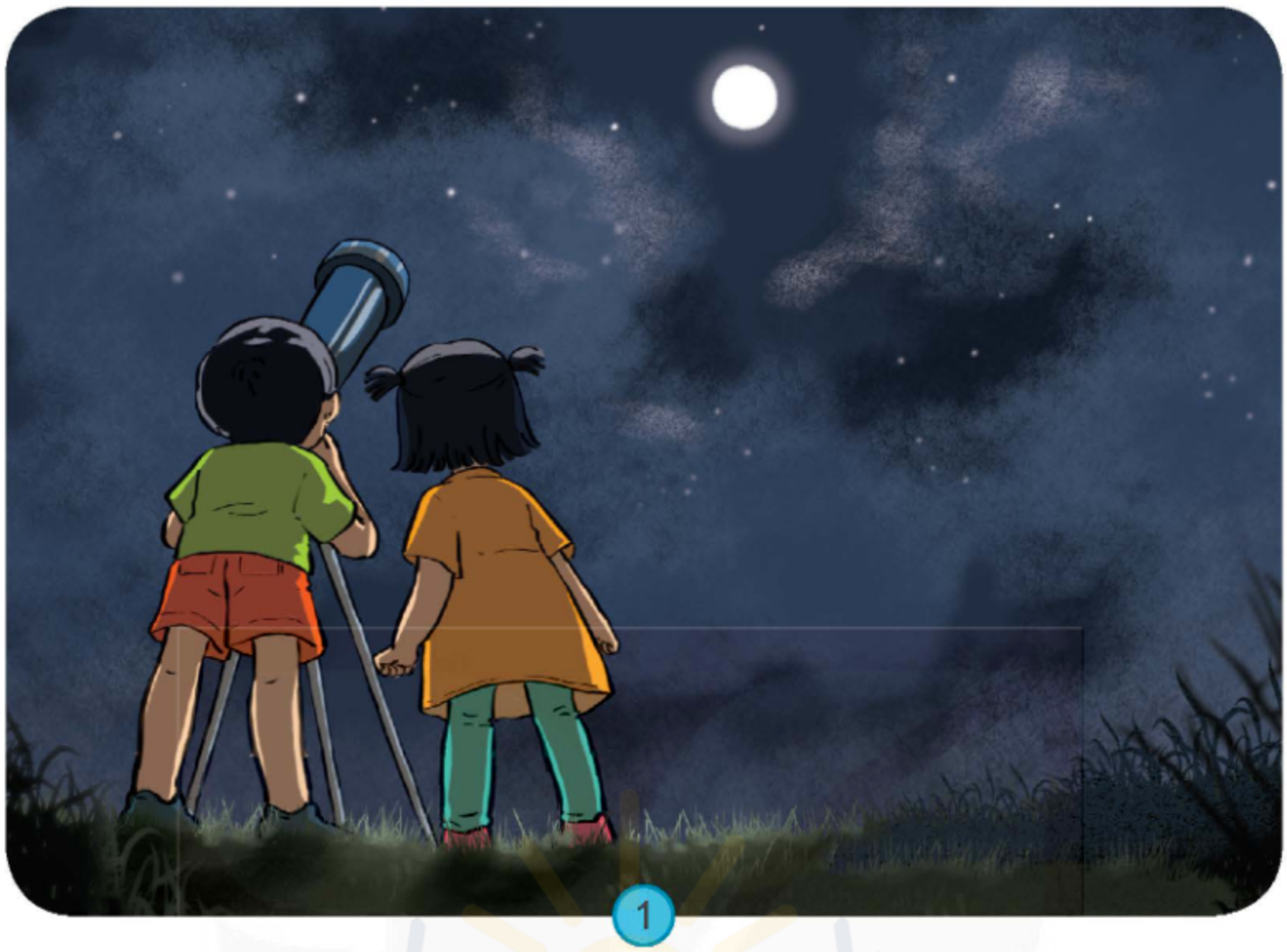
Quan sát và vẽ bầu trời vào ban ngày.

sách-giáo-khoa.com

1. Vào ban đêm, em nhìn thấy những gì trên bầu trời?

1

2. Vào các đêm khác nhau, bầu trời có giống nhau không? Em thích bầu trời đêm nào nhất?

2

3

4

Chơi trò chơi: Thi nói và vẽ về những gì em thấy trên bầu trời vào ban đêm.

Quan sát bầu trời và hoàn thành phiếu theo mẫu phiếu dưới đây.

Dự án của chúng mình

TÌM HIỂU BẦU TRỜI VÀ THỜI TIẾT

Mẫu phiếu quan sát bầu trời

	Tối thứ ?	Tối thứ ?	Tối thứ ?	Tối thứ ?
Trăng	Tròn, sáng rõ	? ? ? ?	? ? ? ?	? ? ? ?
Sao	Nhiều sao	? ? ? ?	? ? ? ?	? ? ? ?
Mây	Ít, màu xám	? ? ? ?	? ? ? ?	? ? ? ?

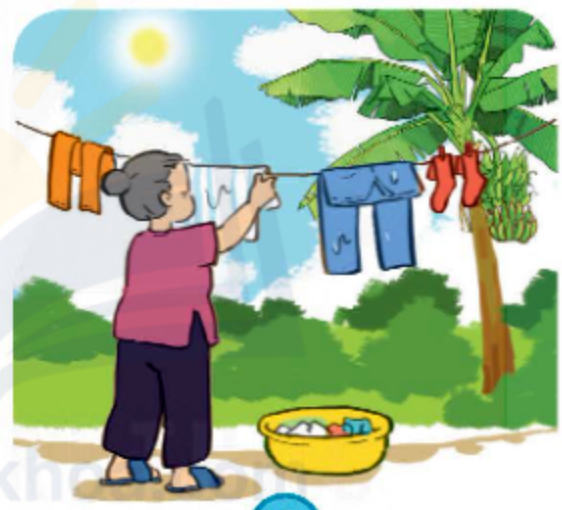
sách-giáo-khoa.com

1. Chỉ ra điểm khác nhau giữa bầu trời ban ngày và ban đêm.

2. Em hãy nói về vai trò của ánh sáng mặt trời trong các hình dưới đây.

2

3

4

5

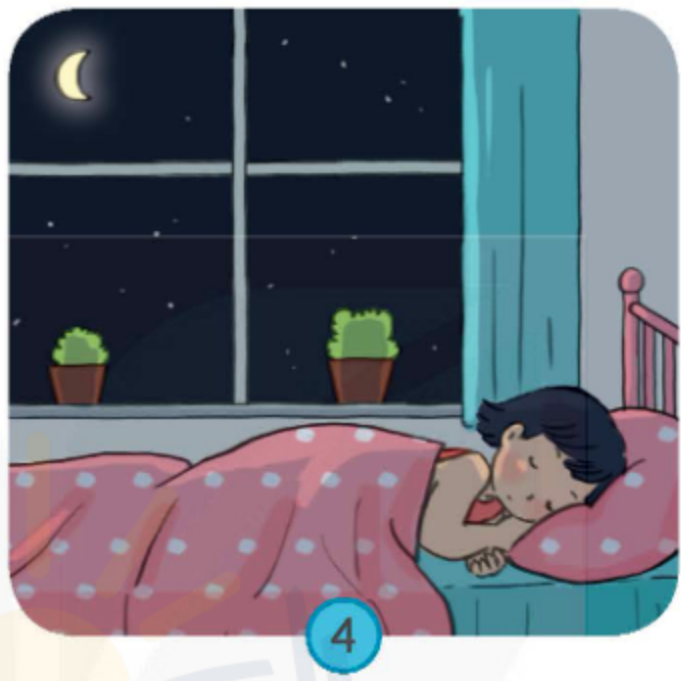
Mặt Trời chiếu sáng và sưởi ấm cho Trái Đất. Nhờ có Mặt Trời, cây cối tốt tươi, con người sống khoẻ mạnh.

Hoạt động nào dưới đây diễn ra vào ban ngày, ban đêm?

Tìm hiểu vai trò chiếu sáng của Mặt Trời.

- Kéo kín rèm cửa sổ và tắt đèn phòng học. Em hãy tìm cái bút trên bàn và viết tên em vào giấy.
- Quan sát và nhận xét chữ em vừa viết sau khi rèm cửa sổ được mở ra.

Vào ban ngày, chúng ta có thể nhìn thấy mây và Mặt Trời; ban đêm có thể nhìn thấy mây, Mặt Trăng và các vì sao.

BÀI 27

Thời tiết luôn thay đổi

Em có thường xem dự báo thời tiết không? Thông tin về thời tiết giúp gì cho em trước khi đến trường?

Quan sát các hình dưới đây và cho biết khi trời nắng, bầu trời có gì khác khi trời mưa.

1

2

sach-giao-khoa.com

Chơi trò chơi: Chọn đồ dùng phù hợp với thời tiết.

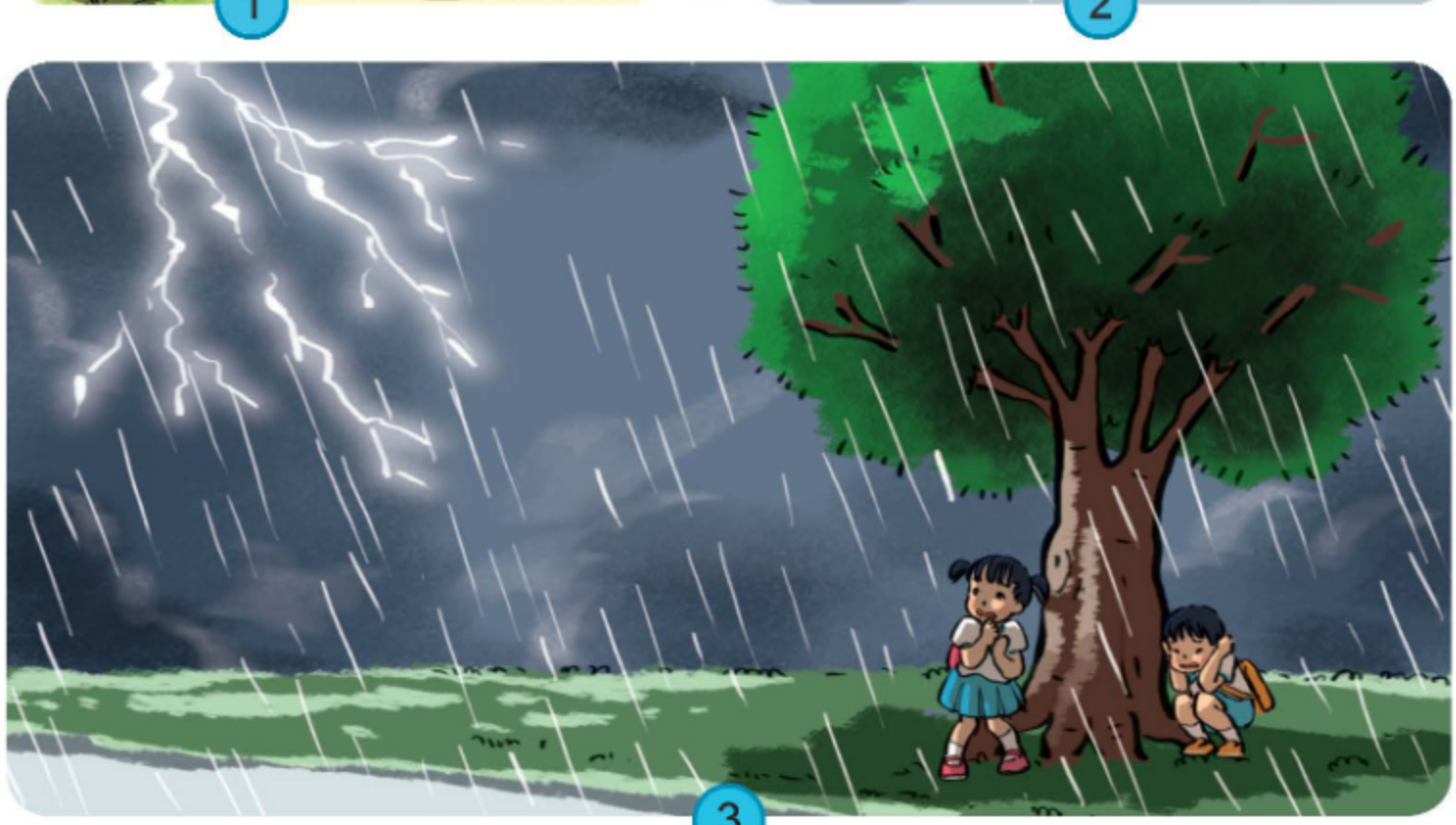
Việc nào dưới đây nên, không nên làm? Vì sao?

1

2

3

Hình nào dưới đây cho biết trời không có gió, trời có gió? Vì sao?

1

2

Chơi trò chơi: Quay chong chóng.

Khi nào thì chong chóng quay nhanh, quay chậm hoặc không quay?

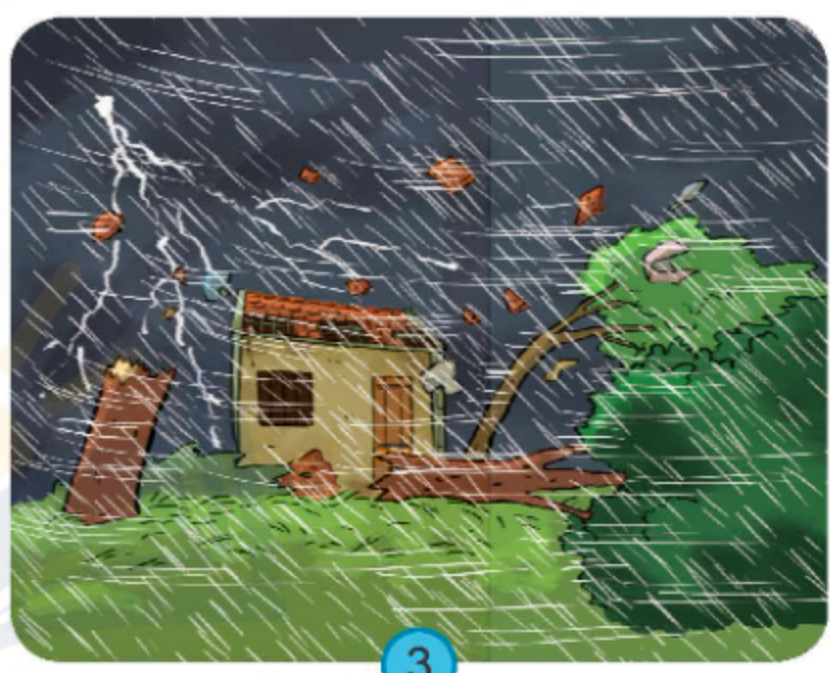
1. Theo em, thời tiết nào trong các hình dưới đây chúng ta không nên ra ngoài?

1

2

3

sach-giao-khoa.com

2. Đóng vai xử lí tình huống.

4

Hình nào dưới đây cho biết trời nóng, trời lạnh? Vì sao em lựa chọn như vậy?

1

2

Chơi trò chơi: Đóng vai người dẫn chương trình dự báo thời tiết.

1. Cần mặc như thế nào cho hợp với thời tiết? Vì sao?

1

2

3

2. Theo dõi thời tiết trong tuần và hoàn thành phiếu theo mẫu phiếu dưới đây.

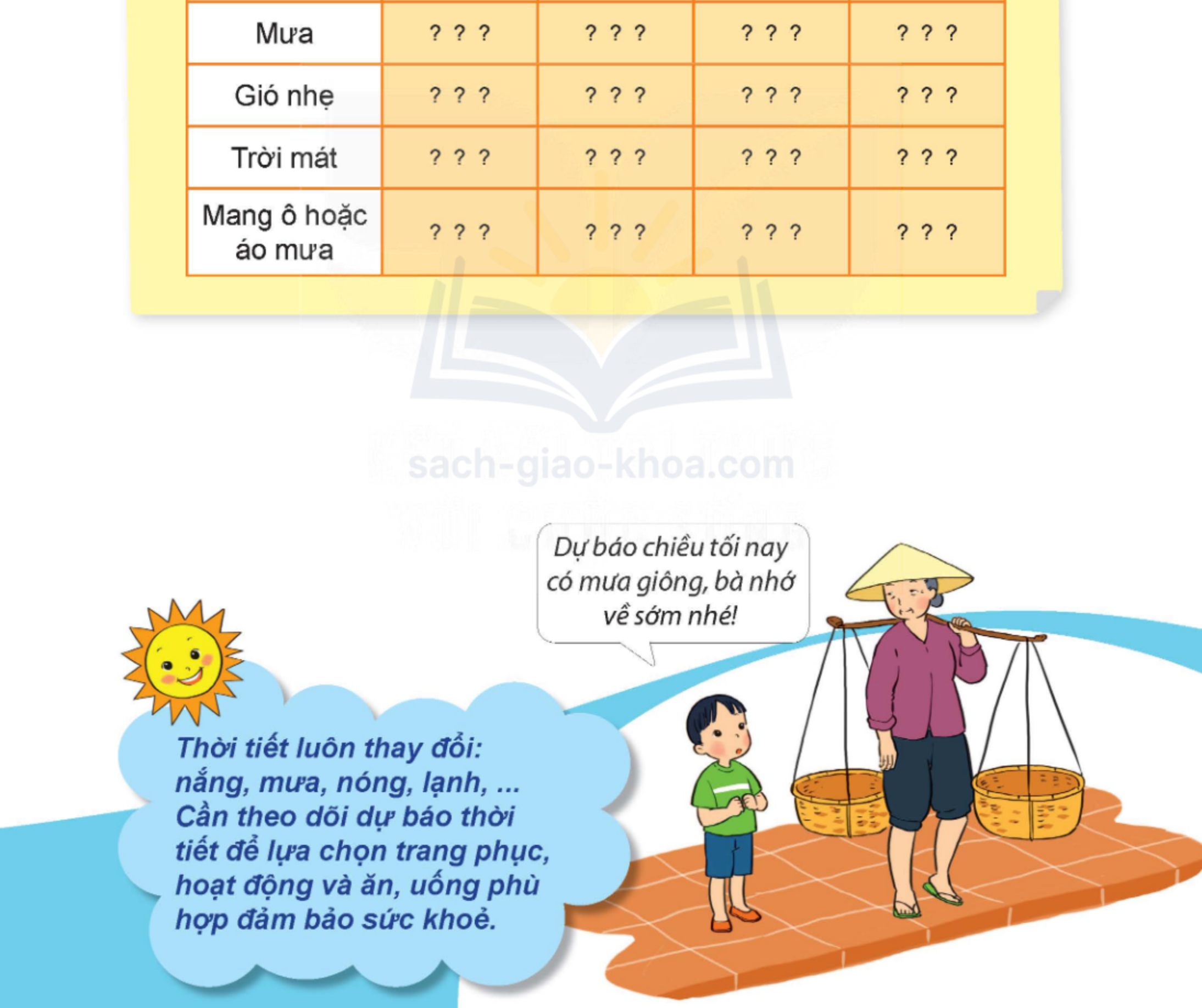
Dự án của chúng mình

TÌM HIỂU BẦU TRỜI VÀ THỜI TIẾT

Mẫu phiếu theo dõi thời tiết

Hôm nay	Thứ ?	Thứ ?	Thứ ?	Thứ ?
Mưa	? ? ?	? ? ?	? ? ?	? ? ?
Gió nhẹ	? ? ?	? ? ?	? ? ?	? ? ?
Trời mát	? ? ?	? ? ?	? ? ?	? ? ?
Mang ô hoặc áo mưa	? ? ?	? ? ?	? ? ?	? ? ?

sach-giao-khoa.com

BÀI 28

ÔN TẬP
Chủ đề Trái Đất và bầu trời

Chơi trò chơi: Ai nhanh? Ai đúng?

sách-giáo-khoa.com
VỚI CUỘC SỐNG

Cùng báo cáo kết quả dự án Tìm hiểu bầu trời và thời tiết.

Tìm hiểu bầu trời và thời tiết
Nhóm 2, lớp 1A

Dự án của chúng mình

	Tối thứ Hai	Tối thứ Ba	Tối thứ Tư	Tối thứ Năm
Trăng	Tròn, sáng rõ	Gần tròn, sáng mờ	Gần tròn, sáng rõ	Gần tròn, sáng mờ
Sao	Nhiều sao	Ít sao	Nhiều sao	Ít sao
Mây	Ít, màu xám	Nhiều, màu xám	Ít, màu xám	Nhiều, màu xám

Hôm nay	Thứ Ba	Thứ Tư	Thứ Năm	Thứ Sáu
Mưa	Nắng	Râm	Mưa	Nắng
Gió nhẹ	Không có gió	Gió vừa	Gió nhẹ	Gió to
Trời mát	Trời rất nóng	Trời mát	Trời mát	Trời nóng
Mang ô hoặc áo mưa	Mang mũ, nón. Uống nhiều nước	Mang mũ, nón	Mang ô hoặc áo mưa	Mang kính. Gió có thể làm bay bụi vào mắt

Bây giờ, em có thể:

- Nói về thời tiết.
- Mô tả đặc điểm bầu trời vào các thời điểm khác nhau.
- Chọn trang phục phù hợp với thời tiết.

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

Thuật ngữ	Trang
B	
biển báo	55, 57, 59
bộ sưu tập	59, 107, 121
C	
cây trồng	66, 81
chất dinh dưỡng	69
cộng đồng địa phương	42, 58, 59
cơ quan di chuyển	72
D	
dự án	61, 69, 81, 109, 111, 119, 121
Đ	
đèn hiệu	55, 59
động vật	60, 80, 81
G	
gia đình	6, 7, 8, 9, 13, 15, 17, 22, 23, 50 ,51, 53, 101
giác quan	88, 89, 90, 93, 106, 107

sách-giáo-khoa.com

Thuật ngữ	Trang
K	
khám phá	30, 42, 58, 108
Q	
quang cảnh	10, 42, 45, 58, 59
S	
sum họp	53
sức khoẻ	82, 98, 99, 101, 106, 107, 119
sưu tầm	58
T	
thành viên	7, 22, 23, 27, 32, 35, 41
thời tiết	109, 111, 114, 115, 117, 118, 119, 121
thực vật	60, 80
tôn trọng	83
triển lãm	40
V	
vật nuôi	76, 77, 78, 81
vệ sinh	86, 87, 97, 106, 107

sach-giao-khoa.com

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu và tái bản: ĐẶNG THỊ HUYỀN TRANG – NGUYỄN THUÝ VÂN
Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN BÍCH LA
Thiết kế sách: PHẠM THỊ MINH THU
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Minh hoạ: NGUYỄN THỊ NGỌC THUỶ
Sửa bản in: PHAN THỊ THANH BÌNH
Chế bản: CTCP MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG

Bản quyền © (2020) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI 1

Mã số: G1HH1X001h26
In ..... bản, (QĐ .....) khổ 19 x 26,5 cm.
Đơn vị in:.....
Cơ sở in:.....
Số ĐKXB: 7-2026/CXBIPH/10-09/GD
Số QĐXB: .../..... ngày ... tháng ... năm .....
In xong và nộp lưu chiểu quý ..... năm .....
Mã số ISBN: 978-604-0-19571-5

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 1 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Tiếng Việt 1, tập một
2. Tiếng Việt 1, tập hai
3. Toán 1, tập một
4. Toán 1, tập hai
5. Tự nhiên và Xã hội 1
6. Đạo đức 1
7. Âm nhạc 1
8. Mĩ thuật 1
9. Hoạt động trải nghiệm 1
10. Giáo dục thể chất 1
11. Tiếng Anh 1 – Global Success – Sách học sinh

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-19571-5

9 786040 195715

Giá: 16.000 đ